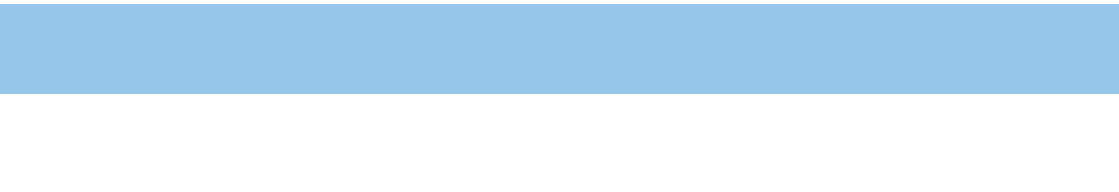

Almanach

**3. ročníku Literární soutěže
Krajské knihovny Karlovy Vary 2009**

ISBN 978-80-903504-8-9

Almanach

3. ročníku Literární soutěže Krajské knihovny Karlovy Vary

Krajská knihovna Karlovy Vary 2009

"Svět je plnej tajemství, říká se, různéjch osudů, odstíny od špinavý bílý až po černou z teček modrá, žlutá, červená. Barvy, ze kterejch se složej všechny ostatní. I lidi jsou z několika základních kamenů. Jeden každej člověk složenej jako dům. Cihla vedle cihly a nad nima další, položený přes spáry tak, aby to drželo. Časem jsou zevnitř viditelný vlhký žlutý mapy a zvenku pak spáry táhnoucí se odshora dolů, podobný bleskům, rozvětvený po letech chátrání."

"Přes matný sklo"

Petra Hůlová

Úvodní slovo

Dostává se Vám do rukou almanach nejlepších prací třetího ročníku literární soutěže, pořádané Krajskou knihovnou v Karlových Varech. Pro autory, jejichž příspěvky byly do sborníku zařazeny, je jistě radostí vidět jejich tištěnou podobu. Pro ty, kteří soutěž sledují je příležitostí pro posouzení, jak se vyvíjí a kam směřuje. Pro všechny ostatní je příležitostí seznámit se s jednou z vrstev literárního dění, které se odehrává nenápadně, téměř skrytě a projevuje se jen sporadicky.

Obsažené práce jsou výsledkem a dokladem tvůrčí práce.

Kreativita a tvořivost je považována za jednu z nejcennějších lidských vlastností a zdroj široce chápaného bohatství společnosti. Literární soutěž chápeme jako malý příspěvek krajské knihovny k její podpoře. Zájem autorů i kvalita přihlášených prací nás vede k přesvědčení, že má smysl v této nově založené tradici pokračovat. Autorům, jejichž práce jsou obsaženy v tomto sborníku přeji hodně invence a trpělivosti pro další tvorbu a čtenářům inspirativní zážitky z přečteného i vlídné pochopení pro začínající literáty.

ředitelka Krajské knihovny Karlovy Vary
PhDr. Eva Žáková

Patronka soutěže

O těžkosti rozhodování

V pěti nejlepších letošních soutěžních textech není ani jediná science fiction či humorná povídka, jen samé hořké příběhy ze života. O tom, jak to vypadá, když smrtka klepe na vrata, o tom, jak kruté může být stáří, o tom, jak touha po úspěchu korumpuje, o tom, že blízcí lidé jsou ten největší dar. Samá závažná témata. Čtení, od něhož se nešlo odtrhnout. Jen rozhodnout se, který z textů by měl vyhrát, bylo téměř nad mé síly.

Dilema bylo následovné: zatímco některé příběhy jakoby psal sám život, texty, jenž stačí zaznamenat a silný účinek je díky tématu téměř zaručen, síla jiných je závislejší na přesvědčivosti autora, na tom, jak téma zpracuje. To je příklad textů, v nichž jakoby se na první pohled nedělo nic tak velkého, a přesto sálají sugestivní silou. Samo toto dilema je fenoménem, o němž jsem dlouho přemýšlela. Nakolik jde v textu o téma a nakolik o způsob, kterým je zpracováno? Přijde nám působivější text, který je inspirovaný skutečností anebo ten, který je od začátku do konce vymyšlený? V prvním případě nám imponuje život sám, v druhém autorčina či autorova dovednost. Co když text se silným tématem je méně zdařileji napsán než jiný s jakoby obvyčejnějším obsahem? Jenže co je psáno “podle skutečnosti” a co nikoli stejně většinou nevíme a nevěděla jsem to ani já v případě oněch porotou vybraných pěti textů. Pak jde o to, jaké téma si pisatel či pisatelka dobrovolně vybere a to samo o sobě je přece také kus umění.

Po všem tom přemýšlení nakonec rozhodl šestý smysl. Literatura zkrátka není matematika. Ráda bych ale zdůraznila, že vítězství to bylo těsné.

Petra Hůlová

Vyjádření poroty

Členem porotního týmu jsem byl poprvé. Nemohu tedy srovnávat práce tohoto roku s předchozími, radovat se ze zvyšující se kvality písemného umění v Čechách, či žehrat na rostoucí analfabetismus české společnosti.

Letošních 56 příspěvků mi dalo důvod k obému, častěji jsem ovšem smutnil. Vybrat alespoň deset prací hodných publikování bylo skutečně oříškem. Jak často píšeme neuměle, nepoučeně, sdělujeme tisíckrát sdělené a dokonce i chatrnou češtinou v domnění, že náš mateřský jazyk ovládá lépe náš suprmoderní PC (personální kamarád).

Na druhou stranu se ale mohu těšit z toho, že chuť něco sdělovat tak obstarožní formou, jakou se „pouhé“ psaní v dnešní době pro mnohé jeví, ještě nezmizela. Že v několika textech se mi zjevil duch takřka básnický a tíže hmoty dnešního světa byla alespoň na chvíli nadlehčena pocitem sounáležitosti s vidoucím autorem (koukám, že jsem si mohl také zasoutěžit :)).

Co mě potom zaujalo a poradovalo, byla nejen vyšší kvantita ženských autorek (to až tak překvapující není), ale také kvalita „ženských“ textů. Emancipované, chytré a i moudré tam, kde chlapi „žvejka a dělaj ramena“, nebo fňukají nad vlastní rýmičkou. Pánové, dostali jste na frak. Jo, a to se mi na celé té túře po literatuře líbilo nejvíc!

Mgr. Stanislav Hoffman

Vyjádření poroty

Do třetice všeho literárního

A že toho letos bylo vskutku požehnaně. Počet prací po loňském propadu uspokojivě stoupl (může-li porotce označit za uspokojivou skutečnost několika hodin práce navíc), a všemožných přístupů k literatuře se vyskytlo více než přehršel. Soutěž se otevřela světu a svět ji zaplavil. Autoři, kteří se vyprofilovali jako jasné stálice soutěže (a jejichž práce byla opět radost číst), zůstali, většina letošní sborníkové úrody se ale zrodila daleko za hranicemi našeho kraje. Což mělo logicky pozitivní dopad na celkovou kvalitu prací. Vztekal-li jsem se dřív nad nedostatkem sebereflexe u některých literárních průkopníků, letos jsem tak již ve většině případů činit nemusel. Děkuji.

Dost možná je to omezeným počtem stran, ale už od prvního ročníku se naše soutěž vyznačuje přítomností přemýšlivých miniatur spíše než skutečných povídek. Což je dobře, zvláště pokud se povedou. Sborník tak dává člověku možnost pomalého čtení, v křesle pod dekou a se sklenkou vína při ruce; sám se nabízí, aby byl po každé jednotlivé práci na chvíli odložen; aby se čtenářovy oči zatoulaly ke ztemnělé přírodě za oknem, zatímco on přemýšlí o právě přečteném.

Letos konečně vymizely pokusy nacpat barbara Conana na pět stan a ona zamyšlení nad životem s jeho radostmi i strastmi zvítězila na plné čáře. Nejvýznamnějším rysem se stala silná přítomnost *ženského elementu* v povídkách. Mnohým z nich jsem nerozuměl ani slovo. Pokud je text postavený na asociacích mezi barvami a mytím nádobí, stává se jasným, že ženská mysl cestuje záhadnými, mně nedostupnými krajinami. Leč podrobil jsem se přesile kolegyň a hloubavějšího kolegy a na oplátku do sborníku prosadil i texty prachobyčejné a přízemní, jedním slovem mužské. Čeká vás tak pestrá koláž: co povídka, to jiný přístup k samé materii literatury a jiný pohled na svět. Užijte si ji, já odcházím na zasloužený odpočinek, ale za rok se tu snad zase s našimi milými autory a také s vámi, drazí čtenáři, sejdu.

David P. Stefanovič

Obsah

Midas s.r.o.	.....	09
Barva podzimního listí	.....	15
Bloudění po pokoji	.....	20
Sestry	.....	24
A půl sošky hliněné	.....	29
Panna, nebo orel?	.....	34
K bílé	.....	39
Píseň pro anděla	.....	43
Konec za dveřmi	.....	50
Malé statečné srdce	.....	57

Midas

s.r.o.

Tomáš Murár

Narodil jsem se a od té doby žiji celých devatenáct let. V Sokolově jsem dokončil základní vzdělání a nyní si v Karlových Varech dodělávám vzdělání střední. S vypjetím všech sil se připravuji i na vysokoškolské studium.

Ve volných chvílích dýchám, spím, píši, čtu, studuji a vídám se se svými blízkými přáteli. Co více o sobě měl by člověk říci? Jedině to, že s hlavou v oblacích plave nespátřen, tíhou světa ovázanou okolo kotníku strháván dolů, aby požíval světských radovánek.

Pokud na mne na ulici lidé promluví, většinou je nevnímám, jelikož jsem zapomněl hlavu tam nahoře. Ulicemi táhne se prázdný šedivý oblek, s koženými deskami v podpaží a se zamazaným Zámkem v dlani.

Baňaté tváře, bledý odstín vodnatých obličejů. Krátká ústa se při každém slově namáhavě vyrvala z rosolovitého objetí, poté však byla spolknuta čvachtavým blátem kůže. Malá očka, téměř slepá, chráněná tlustými okuláry. Ty praskaly pod tíhou tuku. Rty vlhké, sliny netrpělivě stříkají, do slabin kopány mrskačím se jazykem, dopadají na vyčesané a upravené hlavy vpředu. Mastné prsty s pečlivě vydrbanými nehty v rozčilení tužkou škrabají po listu papíru. Šum. Další otázka, konečně přišla řada na něj.

„Bohuš Krásný, plátek Bjůtyfórlajf, naše čtenáře by zajímalo, jak si udržujete takový zdravý lesk vlasů?“

Muž v popředí se zamyslel. S námahou splétal slova, lovil v rybníku, kde dávno nebylo jediné kapky vody.

„Pravidelná hygiena,“ vytáhl nakonec háček s chatrným úlovkem.

Les rukou vzhůru. Bělma očí nitkami krve protkaná hleděla s horoucím přáním, aby volba padla zrovna na ně. Do vzduchu se zvedá bledá kostra potažená hávem živé tkáně. Ano, je to kůže, i když na slečně tak nepřírozeně visí. Hrbí se, nohy se klátí v botách na vysokém podpatku.

Klouže v nich, ale jsou tak krásné! Odkášle si, oškrábe jazyk o zuby, vdechne včera polknutou rýmu, bledé rty se rozvlní jako moře před rozdováděnými turisty.

„Magdalena Pávová, týdeník Nevksejnevr.“ Z nosu vyklouzne rosolovitá šňůrka, je okamžitě udušena ve fialovém rukávu novinářky. „Pane spisovateli, naše široké čtenářstvo by tuze zajímalo, v jakém obchodě nejraději nakupujete?“

Další pohled do prázdna. Vcucnutí zbytku kyslíku v místnosti, bez chuti, opět jej vydechuje. Žádná pomoc, uši novinářů třepotají nedočkavostí. Zápisníky jako žena na loži připravené, pera v pozoru.

„Krevtělo,“ napadl ho první značkový a všemi oblíbený obchod. Úsměvy rozzářily celou místnost, až se z toho mlžilo před očima. Kdo další?

Všiml si vzrůstem udusaného pána, který ho jen jedním okem pozoroval, druhé ve spánku přivíral. Naděje?

Muž zkoprněl. Ani se nezvedl, na tabákových slinách vyslal dotaz: „Nedávno vyšlo najevo, že vy a vaše žena vlastně vůbec nejste manželé, ale že v podstatě sestra bratra vašeho nejlepšího přítele, kterého uvedl časopis Majpležr, přední český časopis, musím zdůraznit, ve své anketě *Nejlepší přátelé nejzajímavějších lidí a jejich veřejně známá soukromí*, je sestřenicí bratrance tety vašeho druhého známého, se kterým jste však vídán častěji, než s vaším nejlepším přítelem, který je všem známý. Z toho zcela logicky

a jednoduše plyne můj dotaz: Jak myslíte, že dopadne hlasování o nejoblíbenějším domácím mazlíčkovi hudebních celebrit?“

Sálem se roztrhla průtrž slov. Padala na ramena přítomných v těžkých valounech vět, drtila hlavy a drala se potoky myšlenek. Skrze uši dostávala se do mozků, odtud jako zkažené jídlo v ještě nabubřelejší podobě ústy padala ven. Přesně nebylo rozumět ničemu. Naposledy mluvící muž se dotkl příliš citlivého tématu. Každý k tomu měl co říci.

„... to není možné!... brebentíte nesmysly, kolegyně... já jsem Alena... kráva... koko... dá... všude je vidět... její zadnice... chutná... vám... i zítra?... mám... nemoc... pohlavní... absence... celebrity... soukromí... práce... zbytečná... existence... peníze... peníze... peníze!“

Z té změti slov se motala hlava. Spisovatel v popředí připomínal sochu vytesanou v kameni. Jediné, co se hýbalo, byly oči. Kmitaly z tváře na tvář, ruce před ním byly jako telegrafní sloupy při pohledu z vlaku. Míhaly se neuvěřitelnou rychlostí. Chvíli byly tu a za moment na druhé straně pevně svíraly dámský krček. Knihy po spisovatelově pravici byly netknuty. Stejně jako ty v knihkupectvích. Všichni je však znali. I ty knihy možná viděli z výlohy. Plakáty určitě. Kino navštívil každý z nich. Jejich ratolesti hrály počítačové hry. Magazíny se svou fotkou vídal častěji, než tituly svých knih.

„A jak jste začínal...?“ zasyčelo vzduchem. Muž zpozorněl. V těle mu hrklo, do mozku jako když štípne včela. Brouk se zakousl hluboko, kutal stále níž a hledal potravu. Byl hladový, umíral. Umíral na podvýživu, již dlouho neodpovídal se zapojením mysli a slov, co tak dobře znal. Již dlouho nemyslel, nepotřeboval myslet.

„A jak jste začínal?“ zaznělo znovu. Teď ale pouze v jeho hlavě. V sále vřel kotel novinářského dobytka, bučel, skučel, chtěl se pást. Muž v popředí již však byl vysáván vírem pohybu svých mozkových blan, lechtal je pírkem vzpomínek, násilím nutil k práci.

První vzpomínka. Dřevěná deska na bedrech laminátových trubek. Povrch lavice byl rozdrbán, poškrábán, znásilněn lety používání a nálety nálad místních žáků. Hlas nad jeho hlavou. Něco říkal, jistě něco důležitého. Postřehl slova jako kosinus odmocnina na druhou, to vše vynásobit, alles gute Ich heisse meine Mutter ist deine kuna obecná, lidožravec, před pěti sty lety tu bývaly jiné národy, než jsou vidět dnes a všichni: šlá nanýnka do zelí. V podobném sledu útržků a glos se potácel celý den ve škole. Nepamatoval si skoro nic. Ale zcela zřetelně viděl papír pod učebnicí, který vytáhl vždy, když věděl, že se kantor nedívá, či je tak zabrán do svého výkladu, že se pohybuje ve zcela jiném světě. Psal básně. Jako každý mladý člověk. Každý si tím musí projít, každý, kdo chce jednou psát, i když sám ještě neví co. Český jazyk, to zpozorněl. Inspirace, géniové, deprese. Přišla vždy, když se krčil ve stínu výkladu

o osobnostech literatury. Rád přemýšlel a představoval si, jak z toho stínu jednou vyjde. Jak popadne tu lampičku a vyleze z krabice čtyř stěn, už nebude muset do nosu nasávat tu ztuhlou hnilobu jeho němoty a bezejmennosti.

Jiný obraz. Vysoká škola. Už nepsal básně. Vlastně nepsal skoro vůbec. Veřejně. Smáli se mu za to. A on na to neměl tolik času. Dívky v té době jako by se proměnily. Už to nebyly copaté nanynky, teď to byly šťavnaté broskvičky. Byl tak závislý na tom sladkém nektaru, že ze samé opilosti zapomínal na své vlastní poslání, na vlastní osud, na přání. Byl závislý, to živá bytost stává se otrokem vlastních požitků.

Diplom v rukou, šťastná léta za zády, mávala mu se zlomyslným úsměvem. Stejně jako všechny ty něžné tváře. První práce. Nelehká. Časem až příliš snadná. Peníze bídné, později nedostatečné. V hlavě mu kupal malý skřítek. Čím byl ve své práci pečlivější, tím víc mu praskalo ve spáncích. Něco zanedbal. Něco se mělo vyrvat ven a trhat vlastní duši na malinkaté cáry, které se prohání před úplňkem za jasné noci. Usedl k psacímu stroji. Psal.

Najednou si uvědomil, že kdysi mu žilami proudila krev. Krev, a ne prach. Oprášil usedlou špínu z myslí, s námahou odkrouhal krustu obyčejného světa, jehož fakta si celých pět let vléval do hlavy. Začal se na svět více usmívat. I když s nikým nemluvil. Vlasy mu rostly, hlas se ztrácel, řeč nebyla potřeba, slova skrze tělo probíhala mu nezměřitelnou rychlostí, vytvořil si v duši hřiště pro své malé ratolesti. A ony se odměňovaly: poslušně stavěly se do řady, hrály si s ním, poslouchaly na slovo, když bylo potřeba, přiběhly, vyměnily se, schovaly se, zašklebily se, usmály se, zavraždily, pomilovaly.

Nakladatelství. Tupá bída. Ponižení. Chvatně a křečovitě tiskl dlaně na desky s rukopisy, aby to ta nebohá stvoření neslyšela. Dlouho nebyl mezi lidmi, nechybělo mu to. Avšak toužil, aby se mezi nimi proháněla jeho slova. Další pokus. Stejný výsledek.

„Vaše psaní se příliš vymyká estetickým normám dnešního mejnstrýmu, lituji, ale na tom bych prodělal,“ nebo, „Tečete proti proudu, a nám by z toho netekly peníze. Nemohu, sorry, nejde to.“

Na jeho bedra padla celá tíha nebe. Tahal ji ulicemi, bída lepila se mu na rty, uzamykala jeho duši stále hlouběji do těla. Zprávy od dávných přátel a milenek nečetl, zapomněl to. Jen s chrapotem umrlce vnímal palčivé pálení v útrokách, kde na hranicích kacířství upaloval ta nezapadající slova.

Jednoho dne podzimní vánek čechrál hřívu mastných vlasů na jeho ztrápené lebce, smrákalo se brzy k večeru. Táhnul tělo černými ulicemi, nechal se převlékat do kabátu noci společně s celým světem. Nevěděl, jak dlouho bloudí. Čas byl jen kapačkou u jeho smrtelného lůžka. Až dojde umělá výživa, bude konec. Za rohem něco blikalo. Udělal několik kroků blíž.

Na zemi se rozlévala matná tekutina. Barvu nepoznal, ale mezi prsty

klouzala příjemně. Zvedl zrak. Na hlavu postavené auto. Uvnitř spící muž. Asi nespí, řekl si. Chvilí jen tak zíral, auto krvácelo. Muž krvácel. On čekal. Všude bylo ticho. Hrobové ticho.

Z ničeho nic se rozzlobil na muže ve voze, proč mu nepomůže dojít domů. Pak se rozhodl, že mu pomůže a někde v teple si o tom s ním promluví. Vytáhl ho, opřel za rohem. Auto škytlo, nevybouchlo, jak by někdo mohl čekat. Povyskočil leknutím. Okolo jel noční rozvoz housek a rohlíků. Masivní kamión. Nevšiml si auta na vozovce. Mezitím se muž z auta probral. Usmál se, chvíli trvalo, než mu došlo, co se stalo. Usmál se ještě více, neuvěřitelně rád žil, povídal. Byl moc vděčný. Vtiskl mu do ruky nějakou kartičku, zvedl se, odešel do tmy. Na kartičce jednoduchý nápis: „Midas s.r.o. Splníme vše, co si přejete,“ plus nějaká adresa. Dole dodatek, zcela nepatrným písmem „za jistý poplatek.“

Další den. Razí si cestu na místo vyražené na vizitce. Hlavní třída, vpravo, zatáčkou dolů, ulička po pravici, třetí dům zleva. Zaklepal na mohutná vrata. V nich byla vyříznuta malá dvířka. Muž připomínající anglického sluhu mu otevřel. Vešli do továrny. Stroje funěly námahou, dělníci zívali nudou. Prošli celým komplexem, horko na padnutí. Motala se hlava, mžilo se před očima. Vpadli do kanceláře. Bez výzvy padá na židli a prosí o vodu. Hltá každý doušek z přinesené sklenice. Muž před ním sedí v koženém křesle, od ucha k uchu se usmívá. Je to ten z malého autíčka, kterého včera zachránil.

„Tak jste přišel,“ usmál se. On jen kýval. „Musím vám poděkovat za záchranu života... byste nevěřil, jak jsou ta auta vratká. Člověk projíždí zatáčkou, najednou škyt!, a jsem na střeše v bezvědomí, z čela mi prýští krev a cizí chlap mě tahá ven, obří nákladák pak všechno sešrotuje. Život je zvláštní, co myslíte?“

Neodpovídá, mezi prsty žmoulá vizitku.

„Ach, ovšem, ta vizitka. Udělám pro vás všechno, a za život, který jste mi zachránil, nám místo okamžité hotovosti dáte podpis na zcela nový, výhodný, téměř zanedbatelný, pro vás speciálně sestavený splátkový kalendář, co vy na to?“ Krčí rameny. Muž v koženém křesle se usmívá. „Tak co to bude?“

„Chtěl bych být žádaným spisovatelem,“ vyhrkne ze sebe zběsile. Jako by ta slova rodil, tak moc si ulevil, když byla konečně venku. Muž za stolem se usmál.

„Aha, tak další. S tím se nesetkávám poprvé. Většina jmen, která jsou dnes celosvětově známá, prošla mou továrnou. Ano, ano, někdo to dělat musí. Studna s talentem vyschla, jako ve všem musí přijít na řadu stroje. Tak co to bude? Horory? Milostné příběhy? Či mravoučné novely? Kritizující epigramy? Milostné básně? Satiry? Či snad divadelní hry?“

Zamyslel se. Nevěděl, co si vybrat. Ředitel továrny se tvářil, že i na to je

zvyklý. „Žádný problém. Nainstalujeme vám tam něco, co dnes letí. Hm, milostné příběhy mladých lidí v postapokalyptickém vesmíru? Fantazijní uhrovitá dívka bojující s mokvajícími hezouny, do jednoho z nichž se zamiluje? Krvavé střílečky budoucího podsvětí? Možná i nikdy nekončící problémy dnešní zlaté mládeže? Něco najdeme. Pravidelné aktualizace dostanete poštou, na dobírku, co vy na to? Je to skoro zdarma,“ a nastavil ruku pro jeho dlaň. Ta plácla v souhlasu.

Vrátil se zpět do sálu. O šest let postoupil časem a tupým zrakem si měřil zástup hlodavců před sebou. Vnímал jejich štěbetavé krupobití, stále po něm něco chtěli. Nejsem zrní!, chtěl zařvat, ale místo toho počkal, než se vše opět ustele, přejde do ustáleného klidu. Beseda pokračovala. Zvedl se muž s dlouhými vlasy, ruce se mu třáslы nervozitou, víčka sklopena. Všechn zrak soustředil na zem pod sebou.

„Co plánujete jako další titul?“ zeptal jsem se ho.

Zamyslel se. V duchu zíral na psací stroj, na jehož boku bylo vyryto zlatým písmem Midas s.r.o. - splníme každé vaše přání. Viděl, jak ťuká slova svého srdce na papír, ta však nezbedně přeskakují jedno přes druhé a dle nejaktuálnějšího programu utvářejí nový bestseller. Nad strojem visel tlustý splátkový kalendář.

„Vampýr se zcela nahou krasavicí v tajemné cimře v okovaných botách,“ hekl.

Sálem řinčel potlesk.

BARVA PODZIMNÍHO LISTÍ

Radka Ketnerová

Narozena roku 1974 v Plzni, absolvovala jsem pedagogickou fakultu a fakultu humanitních studií. Pracovala jsem jako knihovnice a personalistka. V současnosti jsem zaměstnána jako technik smluvních vztahů VVN, VN v ČEZ Distribuci, a.s. .

První povídky jsem začala psát na gymnáziu, občas mi nějaká vyjde v novinách nebo časopisech.

Zajímá mne historie, kultura Předního Východu, ráda jezdím na Šumavu, která mne velmi literárně inspiruje. Přála bych si napsat a vydat vlastní knížku.

S manželem a malým synem žijeme v Plzni.

Barva podzimního listí

„Mám tam jít s tebou?“ zeptá se Marek, když konečně najde před nemocnicí volné parkovací místo. Pohledem nenápadně sjede k levému zápečstí. Za dvacet minut mu na opačném konci města začíná porada.

„Ne, dík, půjdu radši sama,“ vyřeším za něj otázku časového presu.

Vytáhne ze zavazadlového prostoru moji tašku, políbí mne a se slibem: „Tomáška odpoledne vyzvednu,“ odřčí.

Projdu kolem vrátnice; tenkrát nám povolili průjezd až přímo do areálu. *Tenkrát.*

Ženské oddělení sídlí stále v posledním patře.

Sestra na příjmu mi na uvítanou vrazí teploměr. Když ho po pěti minutách vytáhnu, ani se na něj nepodívá a rovnou konstatuje:

„V pořádku.“

Nekonečné vyplňování nutných formulářů.

„Už to tady všechno určitě máte, ležela jsem tady před pěti lety“ namítám chabě.

Nesmlouvavě trvá na svém. Jméno, stav, zaměstnavatel. Konečně je spokojená a zaklapne moji složku s tím, že je to všechno. Pokyne žákyňce, která až do téhle chvíle lhostejně sledovala náš boj s byrokracií:

„Ukaž paní Hoškové její pokoj.“

Dívka jde dva kroky přede mnou, má kočičí chůzi a na pravém lýtku šrám. Taky se občas při holení pořežu.

Nadstandard. Na to si Marek potrpí. Už tenkrát na něm trval. „Moje žena nebude ležet na pokoji s dalšími třemi matkami a jejich řvoucími miminy,“ tvrdil od druhého měsíce mého těhotenství. Malá televize, dvd přehrávač, rádio, lednička. Pokoji vévodí velká postel s oprýskaným lakem a květovaným povlečením. Snaha o domácí atmosféru, která vyjde naprázdno okamžitě, když se podívám na okna. Chybí na nich kliky a skla jsou do poloviny zamalovaná bílou barvou.

Sestřička modelka se mezitím tiše vypařila. Škoda, byla bych ji požádala, aby nechala opravit světlo v koupelně. Ale zítra mi už asi bude jedno, jestli na sebe v zrcadle vidím nebo ne. Když jsem zahlédla svůj odraz v prosklených dveřích obýváku čtrnáct dní po porodu, téměř jsem se nepoznala. Nos, ústa, tváře, všechno bylo stejné, jen výraz očí se změnil. Nikdy bych nečekala, jak dokonale se mi do nich vepíše strach. se mi do nich vepíše strach.

Svlékám si svoje civilní oblečení, přetáhnu přes hlavu noční košili. Zvláštní, do postele se mi lehnout nechce. Nemocně se necítím. Zatím. Nerozhodně se tedy opřu o chladnou zeď. Dveře se bez zaklepaní rozletí; můj pan doktor

a žena v bílém plášti upnutém až ke krku. Anestezioložka. Nesou další papíry, zběžně je přehlídnu, na jazyk se mi derou dotazy, ale nemám sílu se ptát. Bez zájmu jim podepíšu všechno. Dokonce i to, že ve zcela výjimečných případech může dojít k úmrtí a já to beru na vědomí. Doktorka spokojeně odchází, pacientka nedělala problémy, operatér zůstává. Třesou se mi ruce. Všimne si toho. „Nebojte se, udělám pro vás, co je v mých silách.“ Je hodný, ale já vlastně nevím, co po něm chci. Netuším, zda se toužím probudit a zjistit, že už nikdy nemůžu mít děti, nebo zda ještě chci nějaké další mít. Po tom všem.

Tomášek je vymodlené dítě. Syn. Pyšný Marek připravený zachytit videokamerou první chvíle života nového tvorečka. Jak dlouho už to trvá? 14 hodin?! „Sestřičko, kolik ještě?“ ptám se vyčerpaně. „Už jenom chvilinka, vidím hlavičku, maminko.“ Porodní asistentka s měkkým uklidňujícím hlasem. Další nádech. Sláva. Zvědavě zvedám hlavu. Porodník drží dítě za nožičky, hlavou dolů. „Je to kluk,“ oznamuje slavnostně něco, co už víme bezmála půl roku. Novorozenec má podivnou bílou barvu a neklidně sebou škube. Natahuji po něm ruce, ale zatlačí mne zpátky. Někam jej odnášejí. „Co je? Proč nebrečí?“ Všichni novorozenci přece pláčou, znám to z filmů! „Napil se plodové vody, dusí se, musíme ho odsát, jen klid, to je normální.“

V tu chvíli ještě netuším, že výraz normální uslyším v příštích dnech, týdnech, měsících i letech ještě mockrát...

Mám hlad a žízeň. Letošní podzim je nezvykle teplý. Měla jsem si dát do tašky aspoň suchý rohlík. V tmavé koupelně roztočím kohoutek se studenou vodou. Naberu do dlaně a chrstnu na obličej. Pár osvěžujících kapek mi sjede do úst. Víc si nedovolím. Nepít a nejíst, jinak se v narkóze můžete udusit vlastními zvrátky, upozornění, které mi neustále opakují.

Párkrát jsme si představila, co by se stalo, kdybych jim na operačním stole opravdu zůstala. Dal by Marek Tomáška do ústavu? Při svém hektickém pracovním tempu nemůže péči o něj zvládnout. Najme profesionální chůvu? Najde si novou partnerku? Která dokáže přijmout za vlastní postižené dítě? Odpovědi na tyto otázky neznám. Jen mne několikrát napadlo, že pro mne by to znamenalo vysvobození. Nemuset řešit, jak se dostanu s klukem, který váží skoro třicet kilo a jen se plazí, k doktoru, který sídlí v podkroví prvorepublikové vily bez výtahu? Na kterém pískovišti bude odpoledne nejméně jiných dětí a matek, abychom nepřitahovali pozornost - Tomášek, soucitné pohledy já?

„Měla by sis zajít k holiči,“ podotkne jednou večer můj muž. Má pravdu, odrosty už jsou do půl hlavy, moje před porodem bohatá hříva nabyla za poslední měsíce šedavě matný odstín. Nemůžu, není kdo by pohlídal, babičky si dítě mnohonásobně ohrožené náhlou zástavou dechu, na starost vzít bojí.

„Zastav se za námi v práci,“ zvou mne kolegyně. Nemůžu, musíme na rehabilitaci. V pondělí, v úterý, každý den. Hlavně se dostat do tabulek. Nedrží hlavu. Nepase koníky. Nesedí. Neleze. Nechodí. Pediatr nespokojeně vrtí hlavou.

Když Tomáš s naší pomocí sfoukne na dortu první svíčku, my už známe ortel. Trvalé postižení způsobené nedostatkem kyslíku při porodu. Někde v závěru lékařské zprávy je drobná naděje. Nevnímám ji. Netuším, jestli je všední den nebo neděle. Nemám pojem o tom, kdy se Marek vrátil ze služební cesty... Vidím jen dítě, které bude po celý svůj život odkázané na cizí péči, nikdy nenaplní očekávání, která jsme jako rodiče měli. Většinu dne i noci jsem s Tomáškem sama. S ním a výčitkami svědomí. Co jsem mohla udělat jinak?

„Paní Hošková, dojděte si ještě na záchod a za patnáct minut si pro vás přijdeme,“ nakoukne do pokoje sestra z příjmu.

Cítím, jak se mi rozbuší srdce a zvlhnou dlaně. Vždycky, když jsem nervózní, začnou se mi potit ruce. Chodívala jsem do lidovky učit se hrát na klavír. Zkušená učitelka podprůměrnou žačku odhalila během pár lekcí. Po mém odchodu zůstávaly na bělostných klávesách šedavé ostrůvky. „Jste připravená? Výborně, takže tam si dojdete po svých, zpátky vás samozřejmě svezeme,“ sestra zkušeně odbrzdí kovovou postel a za pomoci žákyňky ji vmanévruje do dveří. Loudám se za nimi. Operační sály jsou v prvním patře. Nastupujeme do výtahu, moje průvodkyně se nevrženě baví o televizních seriálech. Napadne mne, že jedou se mnou ani ne tak proto, že potřebují přepravit lůžko, ale aby dohlédly na to, že nikam neuteču. Výtah se skřípotem zastaví, vystoupíme. Starší sestra zazvoní. Slyším kroky, dveře se otevrou.

„To je ten myom,“ předávají komusi dovnitř moji složku.

Drobná ženská ruka mi pokyne, abych vešla. Dveře se za mnou zaklapnou. Ruka patří štíhlé ženě, již půlku obličeje zakrývá rouška, na hlavě čepce přísně stažený přes vlasy, za vteřinu dostanu stejný. Soucitné modré oči a mateřské oslovení v množném čísle.

„Tady si odložíme košilku a vezmeme si na sebe tenhle plášť,“ říká tiše. Navléká mi modrý papírový kabát. „Pantofle si zujeme a vezmeme si tyhle gumové sandály.“ Pak mne jemně obejme kolem ramen a vede dál. „Teď půjdeme vpravo, teď vlevo a už jsme tady,“ naviguje mne. Operační sál. Napočítám kolem sebe šest lidí. Víla mi svlékne plášť, vysvětluje, jak si mám lehnout.

„Píchneme vám něco, co vás uspí, může se vám trochu točit hlava, ale to bude jen chvilka.“

Fixuji pohledem hodiny. Zdá se to být nekonečné, strachem se mi stáhly žíly, personál nedokáže nalézt vhodnou, levou ruku už mám celou zrasovanou, zkoušejí štěstí na pravé. Konečně. Uběhlo nekonečných pět minut.

„Paní Hošková, paní Hošková..., no tak, proberte se. Už jste zpátky.“
Sestra vedle mne pokládá emitní misku.

„Jen pro jistotu,“ usměje se. Pod polštář strčí ovladač s alarmem.

„Když budete potřebovat, zazvoňte si, nevstávejte, spěte,“ nařídí mi ještě, než zmizí na chodbě.

Kolik je hodin?

Na nočním stolku mi pípne mobil. Smska od Marka: „Tomas se dnes ve stacionari poprvé najedl sam vidlickou! Kreslime Ti obrazek, zitra Ti ho preda. Mame Teradi. M+T“

Bloudění po pokoji

Daniel Kubec

Daniel Kubec se narodil 13. července 1988 v Českém Krumlově. Následné roky bydlel střídavě v šumavských vesnicích Černá v Pošumaví a Horní Planá. Po absolvování gymnázia v Českém Krumlově nastoupil na Literární akademii Josefa Škvoreckého v Praze, kterou nyní studuje druhým rokem. Psaní povídek se začal věnovat už na základní škole a své schopnosti dále rozvíjel na vysoké škole, ale také publikováním na řadě literárních serverů a účastí v soutěžích. Většinou se v psaní zabývá stylem blízcím se žánrům fantasy, i když sám svůj styl chápe spíš jako ozvláštněný pohled na realitu.

Bloudění po pokoji

Chodil jsem z rohu do rohu mého pokoje, šest kroků tam a šest zpátky, zatímco o patro níž můj otec umíral na rakovinu.

Už musel spát v obýváku, protože by nedokázal sejít dolů po schodech, natož pokud by spěchal zvracet. Jako tenkrát, když jsem seděl na záchodě a on mi vzal za kliku. Zeptal jsem se, co je, a on nic. Tak jsem se pečlivě vytřel třemi papíry a teprve pak otevřel. Trpělivě tam stál, oběma dlaněmi si držel zvratky v ústech.

Během mého chození jsem se rýpal prstem v špinavé díře banality. A tak mě třeba štvalo, že pokud budou dávat nějaký dobrý film, neuvidím ho, protože rozhodně nedokážu s otcem sedět u televize. Další z banalit, o kterých jsem během pobíhání po pokoji přemýšlel, byly malicherné patálie mých kamarádů. Kdo s kým chodí nebo chodit nemůže, co jim poradit. Přemýšlet nad problémy jiných lidí namísto těch vlastních bylo lepší, sladší... jednodušší.

V pokoji mi hrála středně nahlas hudba, kterou jsem nevnímал, měl jsem ji jen jako zástěrku, aby nebylo na chodbu slyšet, jak si šeptám pro sebe. Právě včera, když jsem si na posteli četl mangu, vběhla ke mně bez klepání matka. Pár sekund jen stála ve dveřích a koukala na mě. Pak se rozbrečela.

„Ne, ježíš, to jsem nechtěla, ne,“ vysvětlovala mi. „To jsem nechtěla! Promiň...“ Po tom, co se mi omluvila, odešla do své ložnice. Mohl jsem jít za ní a zeptat se, co se děje. Snad ji obejmout. Dál jsem si četl.

Kromě chození - šest tam, šest zpátky, šeptání a rýpání se v díře banality jsem si také plánoval. Vybral jsem si v počítači dvě písničky, které si pustím, až otec umře. Na stůl jsem postavil hrnek ze čtvrté třídy, s kterým praštím o zeď, až se to stane. Otcovu smrt jsem si představoval, podobně jako jsem v dětství snil, že jsem Power ranger - ten modrý prosím, později, že se stanu režisérem a jaké filmy natočím, a ještě později, že se vypracuji na velikánského spisovatele.

Momentálně jsem snil jen o tom, co bude, až zemře otec. Jak se budu cítit, jedna z mých verzí zněla, že si žalem rozřežu obličej. Nebo také, že kráčím nočním parkem a tam mě zbije pět bezdomovců a znásilní. A já se pak mstím, jsem někým jiným, žádné pasivní hovado. Mlátím své noční společníky železnou tyčí, jsem tak rozohněný, že jednomu rozbiju cihlou hlavu. Co se změnilo v povaze mého snění? Zčernalo? Nebo jsem si jen tohle teď přál, stejně jako se změnit v modrého Power ranger, když jsem byl kluk?

Ono je totiž daleko lepší snít než žít. Dokonalejší, jasnější, bez kompromisů. Už ani malým dětem dnes nenakukáte, že světy jejich fantazie existují v naší realitě. Ne to vůbec ne, ale jsou takřka hmatatelné v naší představivosti.

Tam jsou naprosto reálné. Když něco prožiji ve své představivosti, jak se to liší od skutečného prožitku? Třeba smrt svého otce jsem si zažil už více než stokrát, někdy i dvakrát v jeden den. Co mě má ještě dojímat na tom, až se to skutečně stane?

Taky jsem viděl sám sebe, jak svištím výtahem až tam někam dolů do tmy. *Jednou suterén, prosím, drobné si nechte, nebudu je už potřebovat. Ne, děkuji, nedám si kávu, už bych ji nestačil dopít.* Co mě čeká tam dole? Třeba sebevražda? Ani ta mě už nijak extra nelákala, ve fantazii jsem si ji zažil snad ještě víckrát než otcův konec. Navíc jsem si pokaždé domýšlel, jak by lidi kolem mě reagovali na mou smrt. Jak by truchlili, stejně jako my budeme truchlit, až zemře otec. To je myslím příznakem toho, že chce člověk křičet, ne se zabít.

Tak třeba je tam dole zoufalství nebo bezbřehé šílenství? Naprostá a dokonalá samota, útek ode všeho. Zbytek života plný vzletných gest a epických frází, štkání, proklínání, vzývání... zívání. Ano, co když se nezmění nic? Zůstane jen pořád stejná prázdnota. Já, prázdna flaska, která se nenalije žádným zármutkem, ani utrpením.

Šest a šest. Někdy jsem se své prázdnotě vzpíral. Například jsem si vypaloval sirkami kříž na koleno. Po centimetru, pěkně každý den kousek. Bolest je také emoce, o nic horší než ostatní. Anebo jsem si četl komiksy, abych mohl prožívat silné příběhy jejich hrdinů. Ale to bylo jen utíkání k cizím pocitům, stejně jako k banálním problémům mých kamarádů.

Mělo to ještě jednu větší nevýhodu, že když jsem dočetl těch sto stránek nakreslených pocitů, uvědomil jsem si, že i kdybych se postavil svým problémům jako ti potrhlí hrdinové, tak já svět nespasím. Ani tím nezachráním nič život. A ta jistota, že nikdy nebudu žít velký život jako oni, je na hovno. A navíc smutná.

Takže bych nemusel tím výtahem svištět až do vymyšleného temného suterénu, ale mohl sjet jen o to jedno blbé reálné patro? Ale co tam? Co si myslet, co udělat, co říct... Snad jen: „Dusiprohouskučau.“ Protože už jsem nedokázal věřit, že ten výtah může takhle zastavit a že se něco může změnit. A proto je lepší chrlit ze sebe v rytmu mých šest a šest kroků jednu stupidní myšlenku za druhou. Protože tak se můžu vyhnout výčitkám. Kupodivu na mě nikdy nepřišla zaklepat ta výčitka, že tu pobíhám, místo, abych seděl dole u otce. Ale neustále se mi vracela dávná směšná scénka, kdy jsem v telefonu mluvil s kámošem, a podle zvyku jsem řekl: Že fotr mě dneska nikam nepustí. Fotr. On byl ale vedle místnosti a teď z ní na mě vykoukl. Bylo to ještě dávno, než se jeho tvář změnila nemocí. Ale jak jsem na to nyní zpětně vzpomínal, poznával jsem v té tehdejší tváři, zklamané tím oslovením, něco z její dnešní smutné a zahořklé podoby.

Vedle křížů a komiksů jsem mohl bojovat s prázdnotou ještě masturbací. A tak

jsem si lehl čelem k zemi a se zaručeným potěšením z nepohodlí, lehké bolesti a z ponížení jsem souložil s podlahou, pod kterou umíral můj otec. Kdyby mě skrze ni viděl, pomohlo by mu to. Umřel by hned a ještě rád.

Představoval jsem si muže, který vlezl do mého pokoje oknem. Jak jsem tam ležel, opřel jsem bradu o koberec a koukal na něj. Chodil z kouta do kouta, šest-šest, místo mě. Byl nahý a trochu špinavý, ale nejzvláštnější bylo, jak měl nohy navlečené do krůt. Ten můj zástupce měl skutečně od půle holení vražené obě nohy do zad bezhlavých krůt. Nohy procházely skrz, a proto mužovy pahýly vykukovaly ven opět krůtími břichy, z nichž navíc visela jejich střívka, po kterých si šlapaly. A tak se tam nesl mým pokojem jako nějaký moderní Don Quijote na dvou párech krůtích nohou místo Rosinanty.

„Můžete si o mně myslet, že jsem odporný,“ povídá mi, chvíli předstírá kvokání a pak se zasměje.

„Spíš perverzně originální,“ řeknu já jemu a nepřestávám pohybovat boky nad kobercem.

„Pak bych si já o vás mohl pomyslet, že jste odporný,“ krutě mě krutí muž zhodnotil. „Fuj,“ dodal ještě a já stříkal na zem a na svoje břicho.

Nakonec mě donutila sejít to jedno magické schodiště, cestu do záhrobí, do posledního kruhu pekla, prostá potřeba močit. Šel jsem po kraji, aby schody nevrzaly, aby nikdo nepoznal, že se blížím dolů. Pomalu jsem otevřel dveře, radši než bych zvedal prkýnko, sednul jsem si. Nespláchl jsem. A pak jsem vyšel a koukal se na dveře do obývacího.

Držel jsem se zábradlí schodiště a chtěl se po něm třeba jako malý kluk vyšplhat nahoru, zpátky do bunkru, do doupěte, do atomového krytu. Do samoty. Udělal jsem jeden krok k obývacímu.

Co bych měl udělat, až tam vejdu? Sednout si a mlčet spolu s otcem, protože už oba víme, že není o čem mluvit? A co třeba vzít ho za ruku a pomoci mu vyjít na zápraží, aby se zase jednou nadýchal čerstvého vzduchu... nechal si od něj zrůžovět kůži, vygumovat temné kruhy pod očima. Ale on už přeci nemůže vstát. Proč musím furt jen snít o věcech, co nemůžou být? Co kdybych tam vešel a dokázal... prostě jen říct mu... *ahoj, tati*.

Jak jsem sahal po klíce, dveře se zprudka otevřely a v nich stála matka, v ruce nějaký hadr, který páchl. Oči valila a tváře měla zarudlé.

„Vypadni odsud!“ zařvala mi do obličeje. „Nechod sem, doprdele, takhle svého tátu vidět nemusíš!“ Vždycky říkala taťka, někdy otec, ale nikdy táta, něco bylo špatně, ne všechno to bylo špatně a já nic neřekl a vyběhl zpátky po schodech.

Šest kroků tam a šest zpátky, šest a šest, šest-šest...

Sestry

Eva Kadlecová

Žiji v Praze s manželem, mám dvě už samostatné dcery, a pracuji v centru péče o seniory. S psaním jsem začala v pubertě (zamilované básně). V šestnácti jsem suverénně až drze začala svůj první román, který se jmenoval Právo na život (!) a který jsem nedopsala, protože se mi ztratil cestou do školy (naštěstí). Ráda čtu, kreslím, maluji, ale ze všeho nejraději píšu povídky, obyčejné příběhy lidí, kteří se ocitnou v nějaké nelehké životní situaci. To, jak ji řeší, mne obvykle samotnou překvapí. Když porovnám své první povídky s posledními, vidím velký rozdíl ve stručnosti, k napsání věty jsem dříve potřebovala mnohem víc slov.

Povídka Sestry patří k těm starším.

Sestry

V jejich zjevu bylo vždy něco dráždivého, jejich podivně střižené šaty, omšelé sukně pleskající o paty a poskytující pohled, který vás ohromil neboť co noha to jiný křáp. A jejich klobouky! Zaprášené hučky se zbytky závojiček a opelichaných per. S podivnou vůlí halily se do zlatých časů mládí a dobu šustáků, magnetofonů a spartakiád neuznávaly za jediné vlídné mrknutí oka.

Ošklivé stařeny jdou ulicí.

„Babice, babice, hnusný čarodějnice!“ křičí kluci, houfují se do smečky a dorážejí ze všech stran. Jsem mezi nimi. Nezvedám klacek a kameny, přesto mě toto tragikomické představení pokaždé podivně vzruší. Mlčím. Stařeny se brání holemi, kterými si obvykle pomáhají v chůzi. Pomalu se sem trousí lidé. Jedna ze stařen se rozpráhla a její hůlka si zaskotačila na zádech největšího křiklouna, který nebyl dost mrštný. Starý muž se džbánem z modrého skla rozehnal kluky.

„Chcete ty děcka zmrzačit?!“ zastává se nás žena v ušmudlané propínací zástěře. Druhá, v podobné zástěře, se k ní přidává: „Mlátíte do dětí, puďu si na vás stěžovat!“

Sestry, zavěšeny do sebe, už odcházejí. „Běžte si třeba do p...“ utrousí dvojhlasně přes rameno, a ženy v pracovních pláštích na okamžik oněmí. Starý muž se džbánem poklesl v kolenou a od srdce se zasmál. Ty ženské to rozzušilo. Jdou k němu. Žena, která ho mívá, vyrazí starci džbán z ruky. Vidím, jak stařec nechápavě civí na střepy pod sebou a na ty dvě ženské. „Nemůžeš dávat pozor, dědku?!“ rozčiluje se jedna a druhá se neubrání smíchu, když vidí starcovu ohromenou tvář.

***

Sestry Vytovcovy, v nitěných rukavičkách a v nezbytných kloboucích se přistěhovaly začátkem padesátých let. Nájemníkům domu č.7 se nelíbily; na co si to hrají ty odtažitě nemluvné, nejspíš bláznivé staré panny! Říkalo se, že k sobě lákají zatoulané kočky a psy. Říkalo se, a všichni byli pohoršeni hnusem, že prý je jedí! Suterén páchne močí a kdoví čím ještě, dům je zamořen! A jsou to kriminálnice, šeptalo se. A bijou naše děti, křičelo se na domovních schůzích, kde nájemníci jednohlasně odhlasovali návrh, aby doupe navštívila sociálka, policie, ústavní zřízení nebo nejlépe tajemník óenvé.

Správce domu, pan Krobot, muž odpovědný, byl v nelehké situaci. Sousedé ho

pronásledovali: Jednejte! Jste správce, berete peníze, tak se starejte. A on se staral. Na bytáku zažádal o kamna pro staré nájemnice ze suterénu. Bylo to zdoluhavé, vyčerpávající, ale povedlo se. Osobně dohlédl na dopravu, instalaci a sám založil oheň. Sestry Vytovcovy šťastně zašvitořily díky a s dojemnou neohrabaností hopkaly kolem nového sporáku. Hleděl na to a usmíval se. Pak se otočil a tiše za sebou zavřel.

Mnozí nájemníci ho přestali zdravit. Jiní vyhrožovali a všichni společně hodlali vzít věc do svých rukou.

„V tomhle baráku se mnozej snad už jenom krysy,“ hřmí pan Čihák, otec čtyř kluků. Jeho drobná žena se ušklibne. V dusné prádelně to vře. Domovní schůze se protahuje. Za dveřmi suterénního bytu kysne v misce mléko pro toulavé kočky. Cestou ze schůze někdo tu misku rozšlápne.

Srdce pana Krobota nevydrželo tlak veřejného mínění a zastavilo se. Tak přišel dům č. 7 o svého správce. Sestry Vytovcovy nevěděly proč. Nikdo to nevěděl. Nebyla jim přána střecha nad hlavou, vlhká místnost s plísní na stěnách, a ohledy. Zabíraly a špinily místo v počestném domě produktivních občanů, z nichž mnozí tvrdili: „Jejich stáří je nedůstojné.“

A zatím jejich stáří volalo o pomoc. Tušila jsem to. Tichounce volalo o pomoc. Ochladilo se, jak jinak, je tu podzim. Vítr rve listí, fouká od severu do našich účesů, a je tu listopad, období dešťů a temna.

Tlupy v teplákových soupravách brázdí ulice. Kluci a holky, které znám ze školy. Slova jako škola, úkoly, matika, vyslovuji s okázalým odporem, všeobecně schvalovaným kamarády. Všichni cítíme potřebu být stejní. Sebemenší odlišnost dráždí, je nežádoucí. Ověsíme-li se vepřovými koleny, tedy všichni.

Stojíme spolu v blízkosti pouliční lampy, v pusté, tiché ulici. V oknech, za zataženými roletami se tu a tam svítí. Kluci se odvažují, dělají narážky, idol všech holek ze šesté É křídou maluje na zeď velké křivé srdce, šíp, svůj monogram a znaménko +. Náš smích zaniká v šepotu. Která z nás bude dnes večer ta šťastná? Chvilé šimravého napětí a ticho, jen chvatné kroky osamělého chodce. Očima zavadím o blížící se postavu, vracím pohled a opravdu je to ona. Paní Vytovcová v dlouhém tmavém kabátě, v čepici z řídnoucí kožešiny, která je jí velká. Klukům se zužují oči a jejich pohyby zprimitivní. Když se stařena přiblížila, v houfu, široce rozkročení, jí zastoupili cestu. Šla přímo do jejich středu, doklopýtala až k nim a prošla bez nejmenší známky vzrušení. Kluci se za ní táhnou zaskočení. Vítr jim rve od úst silácké výroky. Největší opovážlivec přiskočí a srazí stařeně čepici z hlavy. Ona jde dál, jen ruka jí vylétne kvlajícím vlasům.

Mí báječní kamarádi, hrdinové, je mi z vás nanic, ale stačí, vím, že stačí pár hodin a zase se budu smát vašim fórkům a potrhkým nápadům, bez nichž by holkám bylo na světě smutno. Stařena zmizela v domě, kluci hrají kopanou

s ubohou čepicí, přihrávají si, volají na sebe, a když je to omrzí, rozcházejí se domů. Sebrala jsem čepici z chodníku. Náhle stojím u dveří se strženým štítkem. Rozhlížím se do tmy; co tady dělám? Bude mi dvanáct, jsem holka, co váhá. Náhle stojí přede mnou malá, suchá, žlutý obličej, vrásky plné prachu a hněv. Oběma rukama se přidržuje dveří. Už se nebojím, je tak nemohoucí, tak strašně stará. Zdá se, že má existence tady na jejich území, je vrcholem troufalosti. Pak si ale všimne čepice v mé ruce a otevře dveře dokořán. Vstupuji do království nepořádku, z jehož puchu se mi obrací žaludek. Pokoj je osvětlen čadící petrolejkou. Stařena vrávorá, říká mi holčičko a jemně mi bere čepici z ruky. „Poslouchej, Vali,“ sklání se nad postelí, kde pod potrhanou vojenskou dekou leží sestra. „Mám svou čepici zpátky, to děvče ji přineslo, představ si, Vali, no není to hezké?“

Pohládí nehybné tělo, z něhož vidím jen chumáč šedivých vlasů. Rozhlížím se. Jediným přepychem v tomhle skladišti jsou krásné sloupkové hodiny, co visí na zdi. Stůl pod okny je pokryt nádobím, krabicemi, papíry a léky. Na zemi otlučený nočník, staré křápy a tříbarevné kotě. Chudáčku, skončíš na pekáči. Čičí, lákám kotě k sobě, ale zdá se spokojené v kostkované bačkoře u vlašného sporáku. Ohlížím se. Stařena sedí u své nehybné sestry a nespouští ze mne oči. Chci pryč, ale ona jako by to uhodla, už vstává. Polekaně vrtí hlavou. „Poček ještě, máme radost, Valinka já. Řekly jsme si, jak je to od tebe pěkné...a tak jsme si řekly, Valinka a já...chceme ti něco dát.“

Nechce se mi věřit, rudnu z trapného pocitu. Ale stařena už klečí u rozvrzané skříně a přehrabuje se v jejích útrobách. Odvracím pohled. Vedle skříně je zelený závěs. Je špatně zatažený, za ním mohu vidět část obrazu v složitě vyřezávaném zlaceném rámu. Chtěla bych vidět ten obraz. Ale stařena už se zvedá, vztahuje ke mně ruce a rozvírá dlaně plné perel. Takových má moje máma doma plnou krabičku. Jenže ty máminy jsou velké a zářivě bílé, tyhle nestojí za řeč. Stařena se korálů něžně dotýká třesoucími se prsty. Říká: „Jsou ještě po mamince, ty druhé, stejné, jsme Valinka a já, musely prodat. Ale tyhle dostaneš ty.“

Vzala mě za ruku a vtiskla mi je do dlaně. „Když si je teď schováš, přinesou ti štěstí.“

S překvapivou pevností mi upřeně hledí do očí.

Vyběhla jsem z domu a utíkala jsem pryč. Kdysi po mně střílili otráveným šípem, kapka jedu mi vnikla do krve a tělo se brání, ještě si nezvyklo. A všichni křičí: VŠE PATŘÍ NÁM!

Něco ze mě se bolestně dere ven. Běžím předlouhou rudočernou ulicí. Když zůstanu stát a ohlédnu se, spatřím své dětství, jak mi mává.

***

Brzy napadl sníh a teploty prudce klesly. V noci se stromy obalily jinovatkou a stály tu černé a bílé v mrazivém rozednávání. Vzduch voněl sněhem a kouřem a bolestně vnikal do plic. Někdy v té době jedna ze sester onemocněla. Druhá vycházela sama; zimou ztuhlý obličej, uštvané oči, bolestný zvuk zápasu o každý krok, o každé nadechnutí.

Jednoho dne zůstaly dveře suterénního bytu zavřené nadobro. Trvalo dlouhou řadu dní, než si toho všimli jejich sousedé. Zlým tušením a zvědavostí nahlodaní sousedé klepali na dveře i zatažená okna. Mráz na ta okna rozhodil ledové květy. Příslušné orgány se prodraly chodbou a snadno otevřely byt. Zlé tušení se stalo skutečností – nenáviděné stařeny konečně opouštějí dům. Na nosítkách, lehoučké, tiché, pod sotva zvlněnou pokrývkou jsou odnášeny pryč.

O čempak se mluví v mlékárně na rohu, ve frontách na maso a doma u stolu večer, když se rodina sejde? Jedna ze sester prý ještě žila. Několik týdnů prý líhala vedle své sestry a pomalu umírala s ní. Jak moc to bolelo? Končí první měsíc r. 1966 a lidi mrazí.

Na jaře byl byt po sestřích otevřen a smutné dědictví vyneseno na chodník. Je železná neděle, zamřížovaná okna suterénního bytu jsou dokořán. Poznávám skříň, křeslo, zteřelý koberec, věci nezbytné k životu na dně. Z hromady krámů trčí kus vyřezávaného rámu. Je rozklížený, obraz drží jen zčásti, připevněn tuhou zčernalou lepicí páskou.

Ty dvě dívky na obraze jsou k nerozeznání. Obě mají jemné hladké tváře, velké oči a trochu rozpačitý úsměv. Husté tmavé vlasy se jim derou ze složitých účesů. Jsou krásné v lehoučkých rozevlátých šatech, zachycené v pohybu poblíž kamenné kašny. V pozadí je vidět velký bílý dům s mnoha okny. Valerie a Karolínka, čtu na opačné straně podobizny.

Pak přijel nákladňák. Jeden z mužů, ten mladší, se ke mně přitočil. Dívá se. Pak řekl: „To jsou ale štabajzny.“ Tohle řekl a uznale hvízdнул.

A půl

sošky

hliněné

Samuela Jemon

Neberu nic osobně, dělám vše jak nejlépe umím, nevytvářím si žádné domněnky, a nehřeším slovem. Bylo mi šestnáct, když mne napadlo: neplýtvej slovy, TA VELKÁ levitují v tichu.... a ten stav trvá, léta běží kolem, dotýkají se mne jen na té hranici, kterou jim určím... a tak jsem zůstala uvnitř stejná. Tisíce bytostí v jedné..

A půl sošky hliněné

Jmenuju se Vanda a jsem neobyčejná pubertáčka v obyčejném těle. To o mě říká Soňa, totiž moje maminka, která se jmenuje Františka. Ale se Šňůrou, mou sestrou, jí neřekneme jinak než Soňa. Dokonce i taťka se občas splete. Jeho oslovujeme tatínku, říká, že přezdívku by nepřežil, má svou hrdost. Ale v jeho nepřítomnosti o něm mluvíme jako o ŽUMOVI. Méně nápaditým poradím, to slovo si obraťte. Pochopíte. Šňůra chodí s Petrem Panem. Nemůžu za to, ale když vidím člověka, hned mi hlavou bleskne nějaké slovo, které ho vystihuje a ono mu zůstane. V pubertě jsem docela ráda, když vidím nudný svět dospělých a doufám, že tam dlouho zůstanu. Já nechodím s nikým. Ne že bych nechtěla nebo o mě nebyl zájem. Zájem mají ti, o které nemám zájem já, a ti, o které mám zájem já, chtějí Šňůru. Jednoduchá rovnice. Svoje rodiče někdy hodně štvu. Ale nemůžu si pomoci. Lítá to ze mě samo. Stejně jako verše. Jsou všude, na lístku z metra, na stravenkách, v sešitech, na všem, co mám zrovna po ruce.

Anděl se usmál
A upadlo mu křídlo do mých dlaní
Vonělo po malinách
Kávě z babiččina hrnku
A žlutých pampeliškách

Uletěl
a já ho hledám
neviděli jste prosím mého anděla
má jen jedno křídlo
a voní
.... po malinách ...

Nejhorsí ze všeho jsou taneční. Proč já tam lezla. Hlavně waltz je příšernej. Tančila jsem s Kadeřávkem /jeho účes totiž připomíná jistou odrůdu petržele/, což můj úhel pohledu na tento druh pohybu nijak nezměnilo. No nedá se nic dělat. Vypiju ten kalich hořkosti až do slavnostního ukončení.

Jsem listí zašlapaný do chodníku
Tečka mezi stránkami vět
Dívka s vanilkou v kabelce
Co myslí si, že změní svět

Na další taneční jsem si udělala účes ala Francie a přihrnuli se hned dva kluci. Tancovali hůř než já. Už nikdy více! Ještěrky papá usnul na parkovišti a my čekaly půl hodiny na odvoz u chodníku jako dvě šlápy.

Doma se nám rozbila pračka, takže když se pere, musí někdo sedět a zádama držet víko. No, aspoň si zalezu do koupelny s knížkou.

Všichni lidi jsou v podstatě blázni a možná, že ti, co je považujeme za duševně choré, ten svět vidí takový jaký je a my je zavíráme do ústavů. U té pračky je mi zvlášť euforicky. Možná se z toho hukotu života zblázním a pošlou mě k Velké sestře...

Včera mi Soňa řekla, že jsem sobecká a od malička myslím jenom na sebe a svůj svět. A na čím svět mám myslet? Co je vlastně štěstí? A samota. A láska. A kdo jsem já?

Chci být bláznivá a mladá. Ale nejde to. Stárneme s každou vteřinou a každá vteřina mne stahuje níž a níž, připoutává..

Ráno se mi zoufale nechtělo do školy. Potkala jsem oba dva Ferdy. Jsou to bráchové a opravdoví kamarádi. Napadlo nás, že si necháme udělat testy na AIDS. Jsou zdarma a určitě zmeškáme aspoň matiku.

V čekárně bylo plno. Sestra s tváří nutrie vyšla ze dveří a pohledem si nás přeměřila. „Testy jo? Ale musím vás varovat. Jestli se stalo něco včera večer, tak to na těch testech ještě nebude znát“....

Nejhorší bouračka v životě je srážka s blbcem.

Spolykala rybí kostičky

Ústečka chtívá

nevěda o kouzelném opojení

Hlavu sklo tříští v tříšť

A touha konečného zvonce

je nekonečná

Jak bych mohla mít AIDS, když jsem ještě nic, chápete..A Ferdové asi zrovna tak. Naštěstí krev mlčí a je naším spojencem. Je těžké, když to má být s tím pravým. Soňa mi prozradila tajný recept. Vezmi svůj objekt touhy, přidej mu dvacet let a deset kilo, uber vlasy a jeho nejhorší vlastnost znásob čtyřmi. Jestli se i potom chceš stát matkou jeho dětí, neváhej a skoč po něm.

Jenže já vím, koho hledám. Začalo to na školním výletě. Na zřícenině nás přivítal starší kastelán. Typicky jsme šoupali pantofle a napůl ucha poslouchali výklad. Potom nám třídní Chapadlo dal rozchod. Někdo zůstal v hradní cukrárně, mě to táhlo pod hrad. Stály tam polorozpadlé budovy a dál už byla jen pole, remízky a les.

U toho pole mi do nosu vlezla zvláštní vůně. Tu vůni znám, odkud já ji znám, pátrala jsem uvnitř sebe.

Vyhlížel jsem ji. Netrpělivě. Horečně. Nesetkáváme se příliš často. Chystá se další výprava a já jsem součástí družiny. Nevím, jestli se vrátím, nikdy to nevím. Tisknu ji k sobě, líbám, polibky pokrývám všechna volná místa. Moc jich není. Sněží. Nemusí mluvit. Rozumíme si. Vyprovází mne její smutný pohled. Celá naše láska je smutná.

Vůně zmizela. „Vando, co tady děláš? Už jsme měli být na cestě zpět.“ Chapadlo zuří. I řidič zuří, nabrali jsme zpoždění. Nemůžu vysvětlovat, chybí mi slova.

Prach co vítr fouká
nám sedá na víčka
Jsem malá a ty velká
hodinová rafička

Šla jsem s košem. U popelnic stáli Ferdové a něčemu se smáli. Uprostřed léta někdo vyhodil dětské bufy. Bylo to dílo okamžiku. Narvali jsme ty bufy do mého koše a postavili je před dveře sousedů. Mají dospělé syny. Soused se vracel z hospody v hodně podroušeném stavu. Bufy suverénně obešel /dívala jsem se kukátkem/. Chvilí se nedělo nic. Asi mu doma nevěřili. Potom se otevřely dveře a v nich celá rodina, přesvědčit se, že táta nemá halucinace z chlastu.

Někdy se ta vůně vrátí. Bez varování. Někdy jen vůně, někdy jsou to i obrazy. Jsme milenci. Tajní. Ona je vdaná. Já patřím do jeho družiny.

Je mě tisíc a jeden střep
hodně na lopatku
na mozaiku málo
Možná roztavit a slít někoho nového
kdo umí radost složit do nákupního vozíku
kdo umí říct vlezte mi na záda anebo ještě dál
V dnešku se nevyznám
Je mě tisíc a jeden střep

Jmenuju se Vanda. Právě teď a tady. Pomíjivé a nic neznamenantající určení času.
Čas jsme si vymysleli.
Hledám spřízněnou duši. Kdysi jsem ji našla a nesměli jsme si patřit. Na kolik okamžiků jsem ji ztratila?

Panna, nebo orel?

Lucie Poláková

Vyjadřovat své pocity pomocí papíru a pera mě popadlo ve 12 letech, ale „vážnější“ tvorbě se věnuji od roku 2008. Své povídky zveřejňuji na literárních serverech pod pseudonymem Deneir, kde získávám důležitou zpětnou vazbu od čtenářů. Mým snem je napsat knihu, kterou by si přečetlo alespoň pár lidí - a po dočtení ji nehodili do kamen... A téma? Život.

Panna, nebo orel?

Pozorovala jsem ho zpovzdálí dobrou půlhodinu, než jsem se odvážila projít těžkými kovovými vraty po pečlivě upravené oblázkové cestičce přímo k bělostné vile, před níž cosi kutil.

Nemusel mít erár, alespoň že tak. Má totiž moc rád svůj červený huňatý svetr s vločkami.

Dřív ho nesnášel. Jenže teď už není dřív. Není a nebude.

Dneska už je to rok, víš? Kdyby se to tak dalo vrátit, ale...

Jakmile mě zahlédl, rozzářila se mu očka a utíkal mi naproti tím svým nekoordinovaným klátivým krokem.

„Barunkó,“ zakřičel na celou zahradu a sprintoval si pro svou denní dávku lásky z mého objetí.

Vlastně bych mu měla závidět. Ta naivní bezstarostnost, radost z každého prožitého okamžiku. Žádné trápení nad svým osudem...

„Vesmír přijímá do své náruče jen ty, kdo to tak chtějí. Vesmír se neplete. Takhle to být mělo, a tak to tak je.“

Ano. S touhle myšlenku nabiflovanou za poslední měsíce z psychoterapeutických sezení jsem se musela sžít.

Jsmo moc chytří. Na jednoho tvora opravu příliš. Co všechno už za ta tisíciletí dokázali vymyslet, vybádat, stvořit... a zničit...

Jak moc jsme se my chytří chytili do vlastnoručně upletených sítí, která by se dala shrnout pod pojem „moderní civilizace“.

Čím víc toho máme, tím jsme chudší! Duševní bídáci.

Tak tohle je celá má moudrost, nabytá v průběhu dvaceti pěti let pozemského života. Necht' si to každý přebere podle svého.

Oklepu se ze svých rychloúvah, polknu hořkou vnitřní slzu, co jaksí opomněla vytéci z oka, a nahodím jeden z těch nacvičených úsměvů, vumělkovaných k dokonalosti.

„Ahoj, zlatičko. Tak jak se pořád máš?“ hladím ho po blondatých vlasech roztřesenou rukou.

Nikdy si nezvyknu.

Sestřičky mi zdáli pokynou na pozdrav a dál si nás nevšímají. Není důvod. Jsem tu jako doma. Jako?

„Pojď, něco ti ukážu,“ chytne mě najednou za cíp kabátu a táhne ke koutu zahrady.

Předstírám zvědavost, ale moc se mi to nedaří.

Nevadí mu to.

Mezi vrcholy „pravého“ a živého plotu vyskládal větvičky tak, že z nich utvořil

stříšku.

Skočil až do kouta a sedl si na bobek, přičemž dychtivým pohledem očekával pochvalu.

„A to jsi stavěl úplně sám?“

„Ano. To je můj tajný úkryt. Nikdo o něm neví.“

„Téda, ty jsi ale šikulka.“

Trnu. Ale holka, jak ti to říkali? Pětkrát nádech, pětkrát výdech. Klid, mantra, všechno je v pořádku, všechno je v pořádku, všechno je v pořádku. To vůbec nevádí, že už mi ho ukazuje asi potřicáté. To vůbec nevádí, že se jeho stav nezlepšil.

Nevadí.

Můžu být ráda, že mě alespoň pozná. A pan doktor mluvil o naději. Tak šup. Úsměv!

Trnu podruhé!

„Honzíku, co děláš tam nahoře?“ vykřiknu, když spatřím, jak znenáhla vyšplhal po kmeni borovice a balancuje na slabé větvi.

Strom na nezdravou zátěž zareagoval nepříjemným zapraskáním, ale to už Honza hupsnul přímo mně k nohám.

„No počkej, já to řeknu sestřičkám, jak zlobíš!“ zamračila jsem se naoko.

„Barunko, půjdeme na koníčky?“ Elegantně zamluvil mou poznámku o žalování. Kdyby to tak jen byl úmysl.

„Ne, dneska ne. Koníčky odpočívají a ty musíš taky odpočívát.“

„A kdy půjdeme na koníčky?“

„Zítřa, ano? Vezmeš si svou helmu a půjdeme.“

„Zítřa?“

„Zítřa.“

Loudali jsme se zpět k léčebně, neboť nás čekala společná terapie. Již patnáctá tenhle měsíc. Ale za tu dřinu máme slíbeny jakési nadějně vyhlídky /čímž nemyslím ten slavný román od Dickense/.

Promluví si s lékařem, který mi objasní onu slibovanou naději. Když prý vydržím docházet takhle ještě alespoň dvacetkrát a „vynaložím veškeré úsilí k dosažení maximálních výsledků“, může se jeho stav zlepšit o *celá čtyři procenta*.

Super. Možná se naučí nazpaměť několik básniček, snad si zvládne bez pomoci zavázat tkaničku.

Ale - co bych kvůli čtyřem procentům neudělala.

Seděli jsme spolu s dalšími osmi „pacienty“ a jejich doprovodem v kruhu na koberci a čekali na příchod bílého pláště.

Z nudy zastrčil palec do nosu, v prstech se zaskvěla holubová kulička.

„Fuj, ty jsi ale čuně. Nemáš kapesník?“

Nechápvavě na mě koukal. Dřív... Ale už dost přestaň pořád myslet na minulost.

Žijeme dál. Všechno je v pořádku, všechno je... Ach jo...

Bílý plášť dorazil a usadil se mezi své ovečky.

„Na dnešní hodině si budeme povídat o svých nejmilejších zvířátkách...“

Bože můj, proč já? Proč on? Já vím, já vím. Už budu hodná.

Společný oběd - „nešermuj vidličkou, vypíchneš si oko, nůž se do pusy nestrká, nebryndej čaj lžičkou, vyndej ten prst z pusy, to se nedělá...“

Hodina tvůrčích činností - „to jsou ale krásné omalovánky se zajícem, vid’? A jakoupak ho vykreslíš barvou? A víš, kolik je na mističce pomerančů? Ale ne pět, jen tři...“

Svačina, terapie, procházka.

„Barunko, půjdeme na koníčky?“

„Zítřa, Honzíku, ano? Až se vyspíš.“

„Zítřa?“

„Ano. Zítřa...“

Ach bože...

***

Večer, tma, sem tam nějaká ta hvězda, láhev vína.

Ulehám do postele a slzy si opět dělají, co samy chtějí. S popřením fyzikálních zákonů o nestlačitelnosti kapalin teď po celodenním útlaku vytryskly jako islandské gejzíry.

Zítřa.

A zítřa zase. Nikdy to neskončí. Nikdy.

Měla jsem řídit já. Jo, tenkrát... když... mi odešla máma, ty jediný jsi mě dokázal podržet. Nesl jsi to tak neuvěřitelně statečně, zatímco já se topila v depresích.

Dneska je to už rok, víš? Už rok, co jsi mě nechal samotnou tady v té kleci myšlenek, sebeobviňování a sžiravé bolesti. Máme výročí. Čím si připít? Snad kalichem hořkosti?

Všechno je v poř... ale houby je v pořádku!

Láhev končí na zdi.

Prý čas všechno spraví. Chce to čas. Časem to bude lepší. Za čas z toho bude jen nepříjemná vzpomínka. Čas, čas, čas. To denně skloňované slovo z úst všech těch rádoby přátel, co místo slibované pomoci šli o dům dál. Soukromý život už dávno neexistuje, přítel z mého chování dostával záchvaty paniky. Nesnáším čas! Nesnáším celej tenhle hnusnej svět!

Otevřu zásuvku nočního stolku a vylovím ošuntělou minci.

Ano. To je ona. Panna, nebo orel? Vzpomínáš? Hodíme si korunou...

Vždycky jsi volil orel. Vždycky jsme se kvůli tomu poštuchovali, já chtěvala také orla. Jen jedinkrát jsi musel říci panna. A zrovna v ten den. Mně pro radost!

Nebylo to od tebe hezké, víš? To já měla vyhrát a řídit. To já jsem se měla dovést do pekla, ne ty sebe. I když... někdy nevím, kdo z nás dvou je na tom hůř. Ty jsi v pohodě. Žiješ si spokojený život obletován spoustou lidí. Jsi jinde. Daleko, kam já za tebou jít nesmím. A šťastný.

Tedy doufám.

V tom tunelu opravdu nebyl ten kamión vůbec vidět. Nemohl jsi za to. Nic ti nevyčítám, vážně. Kdybys neseděl za volantem, ale na místě spolujezdce jako tehdy já... A kdybych já tě před lety poslechla a šla na tu zdrávku, jak jsi si přál, uměla bych ti poskytnout nejlepší první pomoc...

Nesnáším podmiňovací způsob!

Je až příliš mnoho věcí, co začínám nesnášet.

A zítra stejný kolotoč - bunkr, bílý plášť, omalovánky... A pozítří... A popozítří... Už nemůžu, tati. Měl jsi mě vést k oltáři. Místo toho spolu navštěvujeme kurzy pro předškoláky. Co bychom neudělali pro ta čtyři procenta, vid'? Vážně nemůžu dál. Promiň.

Zpod polštáře vytáhnu těžkou zbraň. Jediný náboj. Natáhnu kohoutek, přiložím hlaveň ke spánku a...

Mám - nemám?

Panna, nebo orel?

K bílé

Lenka Rožnovská

Lenka Rožnovská je absolventkou Pedagogické fakulty Univerzity Palackého V Olomouci, kde vystudovala obor jazyk český - občanská výchova. Nyní učí na Střední pedagogické škole a Střední zdravotnické škole v Odrách. Pro své dva syny a dětské čtenáře časopisu Sluníčko píše pohádky.

K bílé

Umývám nádobí. Bezmyšlenkovitě. Činnost, kterou ani nemiluji ani nenávídím. Mám jen ráda výsledek této práce. Uklizená čistá kuchyň, vše je tam, kde má být, připraveno sloužit.

Umývám nádobí.

Necítím své bytí, nezlobím se, nemiluji, jen umývám nádobí.

Čistou a uklizenou kuchyň má rád i on, můj muž. Ví, že kdybych to nádobí neumyla já, on půjde, dá vše do pořádku.

I on miluje čistou a uklizenou kuchyň.

Po těch letech cítil by ještě něco?

Cítil by vztek, že dělá ženskou práci?

Cítil by ke mně lásku? Z lásky by překročil svou mužskou šed' a nechal by do sebe rozpíjet červenou, ženskou barvu, bez studu, jen prostě proto, že mě miluje, že chce, abych ho i já milovala?

Anebo by šel uklidit kuchyňskou špínu proto, že miluje pořádek, nesnese chaos.

Vše musí mít své místo.

Vše.

A já? Kam patřím já? Jsem součet správně dosazených x?

Nejspíš jen zaznamenává, že místo po jeho pravém boku je zaplněno, tudíž i já jsem zatím tam, kde mám být.

Umývám nádobí. Každý kousek zvlášť.

Tisícere krouživé pohyby s houbičkou, automatický pohyb s vodovodním kohoutkem otevřít, opláchnout, zavřít.

Další kousek nádobí. Ponořit do vody s ekologicky tvářícím se saponátem, houbička, kohoutek, voda, opláchnutí, kohoutek, odložit na odkapávač. Další kousek. Ponořit, houbička, kohoutek, voda, kohoutek, odkapávač. Další. Ponořit, houbička, kohoutek, voda, kohoutek, odkapávač.

Kávový hrnek. Ten, co má trochu našťipnutý okraj. Poznávací znamení. Ten je můj.

Ponořit, houbička, kohoutek, voda, kohoutek, odkapávač.

Druhý kávový hrnek. Ponořit, houbička...

V ruce mi zůstalo ucho hrnku.

Nesmysl. Hrnek nebyl rozbitý ani naťuknutý.

Vytahuji z pěny dva kousky, hrnek a ucho.

Nerozumím tomu.

Odlomené ucho hrnku nepatří do schématu automatických pohybů.

Dá se to slepit. Nedá.

Odlomené ucho už prostě odmítlo sloužit, už nechce držet celou váhu hrnku a kávy, už nechce být sluhou a posloužit svému majiteli, vždy když se chce napít.

I kdybych ucho zpět přilepila, nepoddá se, bude se znovu a znovu bouřit. Věc, která neslouží, je zbytečná.

Mé racionální já ztrestá každou vzpouru.

Hrnek i ucho skončily v koši.

Další. Voda se saponátem, houbička, kohoutek, voda, kohoutek, odkapávač.

Další. Další. Další.

Algoritmus pohybu mytí nádobí teď střídá algoritmus pohybu utírání nádobí.

Nádobí pečlivě utřu. Pečlivost je vypočtena na tři až čtyři pohyby utěrkou.

Popaměti vrátím nádobí na jeho místo nacházení.

Ke kávovaru se vrací jen jeden hrnek. Ten s naštípnutým okrajem. Ten můj. Je sám.

Ještě před chvílí tam stály dva hrnky. Otevíraly svou hubu, připraveny chlemtat černou kávu, předbíhat se, kdo z nich spolkně více černé tekutiny. A teď tam stál jen jeden.

Jen jeden.

Jen jeden je vítěz?

Je to cíl?

Vítěz byl úslužně připraven pojmát a vyvrhovat.

Byl hrdý? On přežil anabázi úsluhy.

Věčnost služby do rozbití.

Rozbitý hrnek vytahuji z koše a znovu si ho prohlížím. Oplachuji ho. Utírám.

Bez ucha ho stavím na jeho místo.

To je pár.

Jeden nakřápnutý, druhý bez ucha.

Usměju se nad svou naivní myšlenkou, že ty hrnky jsou jako já a on, můj muž.

Poznání, že nejsem jediným odstínem červené, který se vpíjí do modrého podkladu, mě přivádělo k zoufalství, které jsem spoutala stuhou pochopení.

Přesně vím, že od té doby má červená bledne, možná si přeji, aby se úplně vybělila, aby zůstala jen andělsky bílá. Jenomže to je jen mé přání mučednice, na kterou si hraji.

Nikdy nemůžu být bílá, má červená bude už napořád jen nějakým odstínem červené.

Ta druhá červená byla krásná. Zářivá, pálivá, živá. Závíděla jsem ji. Závíděla. I tu závist jsem v sobě spoutala.

A napovrch vyplul hodný anděl. Přející anděl. Chápající anděl.

Nejsem anděl, jsem červená. Červená bez záře, lesku, červená, která se mi hnusí, mrtvá červená.

Hrnek bez ucha držím v ruce a cize se na něho dívám.
Ne, nejde to, opravdu ho nemohu vrátit zpět do hry.
On, můj muž uši má. Má, ale neslyší mě. Neslyšel mě tenkrát, když jsem zraňovala sama sebe a zoufale ho prosila, ať mi to nedovoluje.
Nemohl mě slyšet. On ne. On je jiný. Ta jinakost, která nás k sobě přitahuje, nás vzdaluje. Je to jako nůžky, od sebe, k sobě. Střih. Od sebe, k sobě. Střih.
On je číslo, já písmeno, on rozum, já cit, jeho bůh je Smith, Keynes, co já vím, můj bůh je... můj bůh?
Mým bohem byl on.
Nedokážu popsat to odpoutání. Snad poznání, že červená se nemusí vpíjet jen do modré, mě osvobodilo.
Nemusí se vpíjet do žádné jiné. Může se vpíjet sama do sebe.
Být pohlcována sama sebou.
Až k bělosti, která nikdy nebude bílá.
Osvobozuje mě ten proces.
Vzdaluje mě od modré. Už dávno mě netrápí existence jiných barev, jiných červených.
Fascinuje mě jen ta jedna červená, ta, která bledne. Kde se zastaví, ve kterém odstínu bude její cíl.
Vyhazuji rozbitý hrnek.
Paralela mezi hrnky a mým manželstvím byla hloupá.
Dosucha vytřu odkapávač, dosucha vytřu kuchyňskou linku, dotáhnu kohoutek, dám usušit utěrku.
Přistupuji ke kávovaru.
Do ruky беру nakřápnutý hrnek a taky ho vyhazuji do koše.
Stejně byl nakřápnutý.
Některé cíle jsou v koši.
Koupím nové hrnky.
Jeden pro mne, druhý pro něho. Pro mého muže.
Pro mou stále blednoucí červenou, pro jeho neměnnou modrou.

Píseň

pro

anděla

Kateřina Hanzlíková

Jmenuji se Kateřina Hanzlíková a narodila jsem se 26. 2. 1991 ve znamení Ryb. Studuji čtvrtý ročník Gymnázia J. A. Komenského v Novém Strašecí. Svůj první text - gamebook jsem začala psát v jedenácti letech. V současnosti se zaměřuji na fantasy povídky, úvahy a aforismy, které se staly mojí minutovou zálibou. V Novém Strašecí jsem se zúčastnila se svými texty dvou autorských čtení a křtu almanachu Život, sny a fantazie. Většinu svého volného času trávím ve svém čajovém koutku, kde ráda čtu, píši a přemýšlím. Také často tancuji břišní tance, hraji na několik fléten a věnuji se ručním pracím.

Píseň pro anděla

Oblaky se nese apokalyptický sborový zpěv. Znenadání sbor utne poslední výkřik zoufalé duše.

V televizi byla zrovna reklama a nijak se nechystala končit. Muž ležel na posteli a bůhví odkud mu v mysli vytanulo jméno Mirien. Při reklamě neměl nic jiného na práci, takže začal jméno zkoumat. Zašeptal jej a jen co jej vyslovil, bylo to pryč. Myslel si, že to jméno zná, ale když jej vyslovil, pochopil, že ještě nikdy nesplynulo přes jeho rty. Přesto si myslel, že to jméno zná. Ne že ho slyšel, ale že zná někoho, kdo nosí stejné jméno. Potíž byla v tom, že si ji nepamatuje, což ovšem při jeho líné paměti zafixovat si tak nepodstatné věci jako jsou jména, není nic divného. Znal ji, ať už byla kýmkoli. Reklama skončila, takže muž dostal tolik potřebnou příležitost, aby zapomenul jméno Mirien, zanadával si u fotbalu a následně se převálil z gauče do postele. Muži vůbec po fotbale snadno usínají, pokud není nablízku otevřená láhev piva či jiné utěšující tekutiny. Tento muž slabě zachrápal, když jej porazil spánek.

...

Mirien stála nad mužovou postelí a čekala, až její svěřenec usne. Netrvalo to déle než pár okamžiků. Dívala se na něj a uvědomovala si, že jej nesnáší tak, jak jen může anděl nesnášet svého svěřence. Stejně jí nebyly její city nic platné. Neměla na vybranou než se o svého svěřence starat. Musela přihlížet, jak vyhazuje z bytu svoji přítelkyni a zabírá si jej celý pro sebe. Nejdůležitějším vybavením bytu se stala velká televize a ještě větší zásoba piva, která se jako vždy chladila v lednici.

Trhla sebou, když Muž ze spánku vyslovil těžkým hlasem její jméno. On jej tedy ani jinak než těžce vyslovit nemohl, když mu na jazyku seděl půltunový spánek. Věděla, že svěřenci vysloví andělovo jméno, jen když se blíží jejich smrt z rukou nepřírozených bytostí. Byl to výkřik duše, který byl tak silný, že si muž uvědomil Mirienino jméno a řekl jej nahlas, aniž by tušil, že tím někoho volá.

Mirieniny ruce začaly vibrovat, když ji ovládla panika a s ní zoufalství. Ruce se jí rozklepaly ještě rychleji, jak jí docházely skutečnosti a tváře ztratily i tu poslední barvu z už tak bílého obličejce, který jí byl dán, když pocítila blížící se smrt. Dlouho se nerozmýšlela a směrem k oknu přeskakovala basy prázdných láhví dobré značky a levné ceny. Ze zkušenosti ostatních věděla, že má jen pár hodin na to, aby zjistila, odkud nebezpečí přichází, a dostala svého svěřence z jeho dosahu. Musí svolat radu. Otevřela se zaskřípáním okna. Do pokoje vtrhl průvan a zředil velmi hustý vzduch pokoje. Naposledy se ohlédla na svého svěřence a vyskočila ven. Roztáhla křídla a rychle stoupala tak vysoko, až její

silueta splynula s nočním nebem.

ooo

Muže probudil hluk z kuchyně. Zaposlouchal se, ale už nic neslyšel. Otevřel oči, ale ve tmě nic neviděl. Otočil se, aby se podíval na hodiny, svítily. Tři čtvrtě na tři. Byla ještě noc. Znovu usínal, když zaslechl dupot jistě křehkých chodidel, která mířila do jeho ložnice. Zcela se probudil. Posadil se na posteli zrovna, když se otevřely dveře. „Kdo je tam?“ Ticho a ... odpověděla mu jen ochraptělá ozvěna. To bylo zvláštní, ozvěna do jeho pokoje nepatřila. Do místnosti vnikl slabý paprsek světla, který ale dusila obří silueta. Z postavy viděl jen obrysy a i ty byly rozmazané. Tentokrát se ozvěna znovu ozvala, další chrapot. V té tmě mohl tušit siluetu, jak se pomalu snáší k němu. Když byla dostatečně blízko, aby mohl vidět lépe celého vetřelce, rozeznal, že postava rozhodně není lidská, a to nejen kvůli jejímu rozložení, ale byla oproti podobě lidské podivně zdeformovaná, alespoň co mohl tušit ve stále nezřetelné siluetě. Jak pozoroval vetřelce, měl dojem, že se jeho tělo podivně deformuje a přelévá. Žádný tvar si neudržel dlouho.

Muže zachvátil vrožený instinkt a sama základní podstata lidské duše strach, když mu došlo, co to před ním stojí, a marně se přemlouval, že má halucinace. S obrovskou hrůzou se škrábal z postele, zmateně štrachal kolem sebe po zbrani, po světle. Na nočním stolku nahmatal vypínač lampičky. Jediným zoufalým pohybem se rozmáchl a za rachotu, kdy na zem spadlo něco hmotného a velmi důležitého, v tom rachotu pevně sevřel to první, nač mu padla ruka - naškrobený okraj staré lampičky. Hledal cokoli jiného než tuto zjevnou zbytečnost, ale lepší zbraň nenašel. To, že v rukou držel jen naškrobený kus květované, ručně háčkové krajky, mu ke klidu rozhodně nezadal. Až poté, co si opatřil tuto zbytečnou zbraň, znovu zašmátral po vypínači a lehce panickým pohybem ho stiskl.

Když uviděl to, co by správně ani nemělo existovat, zalitoval, že si rozsvícení raději neodpustil. Za světlo byl vděčný, ale byl by mnohem raději, kdyby ve světle postava zmizela. Světlo se v místech, kde by se mělo dotknout postavy, podivně ohýbalo a měnilo se v černou mlhu, která však byla hustší, než je možné. Neuměl úkaz pojmenovat, tak jen němě hleděl do míst, kde by měl člověk hlavu, ale tady se tma jen více zahušťovala.

Muž neměl šanci se bránit. V záblesku vteřiny neviděl pohyb a měl příliš krátký čas na to, aby pevně uchopil dečku a s ní zbytek lampičky. Stín se pohnul ještě rychleji než muž. Přelezl postel a svalil se na muže. To byla skoro poslední chvíle mužova života. Pak mu stín zlomil vaz. Mužova duše vykřikla ve chvíli agonie a zmizela v těle stínu. Ten se s duší nespokojil, otočil muže na záda a ve tmě se zhmotnil nůž. Stín se sklonil nad mužovo tělo a začal.

Lopatky ani zad se nedotkl, řezal ve vzduchu nad zády muže a vzduch mu kladl zjevně značný odpor. Stín se nenechal odradit odporem, spíš byl spokojenější, až s hlasitým blink nůž uskočil stranou a veškerý odpor zmizel. Něco těžkého a neviditelného spadlo na postel a s hlasitým pluh dopadlo na zem. Stín se přeskupil a začal řezat i na druhé straně zad mužova těla. Stín zvýšil své úsilí a podařilo se mu tu neviditelnou věc uříznout za zlomek původního času. Jako by věděl, kam má sáhnout, sehnul se a sebral dva předměty ze země. Když se stín dotkl místa, kam dopadlo něco neviditelného, na témž místě na zemi se objevila křídla.

° ° °

Mirien se vrátila a vrhla se na stín hned, jak spatřila křídla vznášející se v záhybech stínu. Za pomoci svých křídel překonala vzdálenost od otevřeného okna k posteli. Vytáhla meč a rozmáchla se proti stínu, ten se vrhl do protiútku a obklopil Mirienino tělo. V další vteřině ležela omráčená na posteli. Stín si jí dál nešímal a otevřeným oknem zmizel.

°°°

Bylo ráno, když se Mirien probrala. Vrhla se k posteli a při pohledu na mužovo zmrzačené tělo se jí zmocnilo šílenství. Rvala si křídla. Muž přišel o křídla, je konec. Mužův život měl jediný smysl. Získat po přirozené smrti svá křídla a podle skutků za života odejít do nebe, či do pekla. Muž by určitě šel do pekla, ale i tam by se měl mnohokrát lépe než tam, kde se nachází teď. V pekle měl alespoň naději, že po nějaké době, která je u každého jiná, se jeho duše rozplyne a spojí se s nekonečnem ostatních, aby dal možnost vzniku nových duší. Tam, kde teď Muž je, jej nic takového nečeká. Zůstane navždy na zemi v zajetí stínu ztracených duší, součástí démona předělu mezi nebem a peklím. Tím, že stín získá křídla lidí, začíná peklo pro jejich anděly. Většinou dostanou od stínu úkol, nebo si to alespoň myslí. Nejčastěji andělé spáchají sebevraždu, ale když se jim podaří vykonat to, co po nich stín chce, dostanou zpět ztracenou duši, kterou mohou nechat rozplynout do nicoty. Mirien přikryla tělo muže prostěradlem a zvedla se k odchodu. Nezbylo jí nic jiného, než selhání nahlásit na sněmu. Zůstane sama. Nesplnila právě to, co si nikdy nesměla dovolit nesplnit.

°°°

Ztrácela se. Zavedli ji do sálu, kde zasedal snad celý stolec. Už o tom věděli. Nemohla se divit. To, co dopustila, bylo závažné. Nezabránila nejhoršímu. Stále ji hryzaly výčitky toho zbytku, co jí zůstal po svědomí. To ostatní dávno před tím, než sem dorazila, zemřelo po boku Muže, kterého zklamala.

Zvedl se staře vypadající anděl. Vše ve vteřině zmlklo. Andělé nemohou vypadat staře, ale jen co na něj Mirien obrátila svou pozornost, ještě víc zvažněla. Před ním se musí poklonit, ať už navrhne jakýkoli trest.

„Jsi zvláštní anděl, Mirien. Nikdy za svou několikatisíciletou službu jsi nepochybila. Jako jediná. Musím se přiznat, že i já jsem mnohokrát pochybil, i když se za to dodnes hluboce stydím.“ Mirien měla dojem, že ji snad chápe, i když si to rozhodně nezasloužila. Jeho další slova ji na chvíli vyvedla z omylu, ale ta následující ji do jejího omylu ještě více uvrhla.

„Jak ses mohla opovážit opustit svého svěřence bez náhradního anděla, který by na něj dával pozor, než se vrátíš? Proč jsi ho neohlídala, když přišel Nejvyšší? Nezabila jsi jej, i když jsi mohla. Víš, že jsem povolil jej zabít, že?“

Mirien nezbylo než těžce odpovédět: „Ano“.

Skoro neměla čas to krátké tiché slovo vyslovit, protože to vypadalo, jako by starý anděl ani nečekal na odpověď. Znal ji předem.

„Zabila jsi svého svěřence. Ztratila jsi jeho duši. Nikdo ti již nemůže pomoci. Celý stolec se sešel zbytečně, protože já jediný mám právo tě odsoudit. Jsi starší než drtivá většina přítomných, ale jsi mladší než já.“

„Hodlám se zcela podřídit tvému rozsudku a tvému trestu.“ Co mohla jiného říct? Neměla na vybranou. Vlastně ani na vybranou mít nechtěla.

„Inu, když je to tak, nemá cenu ostatní dopodrobna seznamovat s tím, co se stalo. Většina už to ví. Přestože to, cos dopustila, je odporné, každý Padlý anděl má právo napravit svůj hřích. Navěky budeš žít jako člověk. Budeš bydlet v Mužově bytě, aby ti každá jeho část připomínala tvoji chybu. Budeš žít, dokud neodčiniš svůj hřích. Trest určí démon.“ Nechtěl je v tvých silách jej splnit.

...

Nedovolili jí odejít. Prostě byla v jedné chvíli v Radě a v té druhé si uvědomila, že jí chybí podstatná část jejího Já.

Křídla.

Propadla panice. Ano, měla to čekat, i když předpokládala něco jiného. Konec existence. To by z toho ovšem vyvázla příliš snadno. Raději ji připravili o to jediné, co měla. Křídla. Bez nich není nic. Není ani nejposlednějším člověkem, ani posledním kamenem. Nic. Nicota zavřená do hrubé nádoby těla. Připadala si zdeformovaná. Zničená. Mrzák. Člověk... cítila se tak, jako už několik tisíc let ne. Zapomněla, jaké to je být člověkem. Rozhodně by se do lidského života dobrovolně nepouštěla.

Mirien měla ale jiný problém než svá křídla. Vše, co se týká jí, musí jít stranou. Někdo brzy zemře. Doufá, že až zítra, ale spoléhat se na to by bylo holé šilenství. Vražda. Rozhlédla se. Přesně jak jí přisoudili, byla v bytě svého

svěřence. Přinutila se na něj myslet jako na minulého. Bolelo to. Raději se zaměřila na současnost. Mužovo tělo bylo pryč. Asi jej odvezli do márnice. Jestli zlomí své prokletí, zajde mu k hrobu, rozhodla se. Bude ho hlídat, dokud nezemře. Jako člověk nemohla nic jiného.

S trhnutím se probrala zpět do současnosti, když spatřila dopis. Ležel před ní docela nevinně. Kus papíru, jak staromódní, a přesto jí přinesl víc utrpení než cokoli jiného.

Otevřela jej a začetla se. Nemá cenu, aby pobíhala po světě a hledala ztracené a pravděpodobně neexistující indicie. Ze zkušenosti druhých věděla, že to k ničemu nevede. Nebylo by správné, aby takhle riskovala. Znovu se soustředila, i když její zamyšlení značně narušoval fakt, že někdo již brzy zemře. Podívala se na hodiny. Půl páté. Již velmi brzy. Přicházela hodina stínu. Ten se bude mstít na lidech v jejím nejbližším okolí, dokud ji nedonutí zemřít, nebo dokud nesplní jeho úkol. Před očima se jí míhaly tváře, žádná však nebyla ostrá. Oči znovu obrátila k dopisu. Její jediné naději. V dopise ji stín nařkl, že mu dala svěřencova křídla. Stín nelže. Pravda ani lež pro něj nic neznamena. Nikdy by přece dobrovolně nevydala křídla svého svěřence, i když se jednalo o toho posledního. Nebo snad ano? Ta možnost, na anděla velmi krutá, ji zaskočila. Skutečně na to pomyslela? Tak za tohle si svůj trest jistě zaslouží. Už jen za to pomyšlení.

Přesto se nedokázala smířit s myšlenkou, že by na zemi měla zůstat věčně. Navěky přihlížet tomu, jak kolem ní umírají lidé, a to vše kvůli její duši. Tak hříšné, jak jen u anděla může být.

Zaujala ji další věta v dopise. V soustředění by ji možná přeskočila, ale když jí oči sklouzly na další řádek, uvědomila si, že nečte dost pozorně. Donutila se nemyslet na vlastní osud a vrátila se zpět k té větě, která by mohla něco napovídat. „Pokloníš se mi.“ Tahle věta odporovala jeho prvnímu tvrzení. Když bude věčně žít na zemi jako člověk, nemůže přece znovu přijít o křídla, která již stejně nemá. Nemůže k němu. Anebo ji může dostat, když už nemá křídla? Nemůže přece být zcela člověk, když bude žít věčně.

Musela podle dopisu najít místo, odkud vychází jeho píseň. Teď se konečně dostala k části, která se blíže týkala její kletby. Žádná nápověda, žádná indicie. Nic v dopise není. Přečetla jej ještě několikrát, ale jak se blížila šestá, o které tušila, že bude poslední pro některého nejmenovaného obyvatele domu, nedokázala se na nic zcela soustředit. Představila si sousedy. Jejich desetiměsíční miminko. A lidi z prvního patra. Mají tři děti. Nebo to budou nejbližší sousedé? Jsou oba staří, ale ve výborné kondici... Přinutila se na ně nemyslet. Na ty netušící oběti, které pokojně spí za tenkými zdmi činžáku. Ti nejmenovaní adepti na smrt.

Znovu dopis přečetla. Ještě dvakrát, než to vzdala. V dopise byl jen jeden

nesoulad. Má se poklonit démonovi. To ovšem není možné. Ona je naživu. Nikdo se na ní nedopustil křivdy. Nikdo z předělu tmy a světla ji fyzicky nezranil. Přesto je nejspíš ta věta důležitá. Asi jen tím, že se vymyká celému konceptu. Tiše, na hranici mysli, tam kde by mohla přepadnout přes okraj, uslyšela první tóny písně. Jen vzdálené bzučení. Kdyby nebyla tak vypjatá, ani by si toho nevšimla. Mohlo to vycházet odkudkoli. Z venku, z kuchyně, od sousedů. Přesto si nemohla nic nalhávat. Je tři čtvrtě na šest. Jestli má Nejvyšší smysl pro přesnost, má jen čtvrt hodiny na to, aby přišla na to, odkud píseň vychází, než někdo zemře. Do mysli se jí znovu vkradla představa miminka, ale rychle ji zavrhla.

Hlasitý a hlavně nepříjemný zvonek ji vytrhl z panického ztuhnutí. Běžela otevřít. Ve dveřích stál neznámý muž v montérkách, opravář. Neviděla žádné zranění, ale na zem cosi padalo. Něco hustého. Teprve po chvíli, která trvala jen ten zlomek vteřiny, který je člověk schopen zaznamenat, si všimla světlé siluety, která jej ze zadu podpírala. Anděl. Okamžitě se vrhla muži na pomoc, ale Anděl ji zarazil. Se slzami v očích vzal svého svěřence do náruče a vešel do bytu. „Zlom tu kletbu, prosím.“ Nic hlasitějšího než šumění listů se neozvalo. „On si nezaslouží trpět. Má rodinu. Nemůžu, nechci o něj přijít.“ Mirien se zlomilo srdce, když viděla Anděla tak oddaně hledět ke svému svěřenci. Není to běžné, aby anděl tolik přilnul ke svému chráněnci. Je tak průsvitný, protože umírá spolu s dělníkem. Anebo to mělo mnohem jednodušší vysvětlení - a mnohem pravděpodobnější. Už do světa andělů skoro nepatří a jako člověk je nemůže vidět. Jako člověk...

Záblesk myšlenky jen stěží předstihl Mirieniny činy. Jestliže je již skoro zcela člověkem a nemá křídla, zbývá jí jediná naděje, jak zlomit kletbu. Poklonit se mu. Bez křídel se nedostane ani do nebe, ani do pekla. Zůstane zde jako mrtvý přízrak a přidá se ke stínu. Dostatečný trest pro anděla. Bude alespoň moci navěky střežit ztracenou mužovu duši. Mohla by ji dokonce zachránit. Podívala se ještě jednou na Anděla, který již skoro nebyl vidět. Na jazyku jí zmrzla slova útěchy. Nebyla k ničemu. Vše vsadila na jeden pokus. Přešla k oknu, které před svým odchodem nechala otevřené. Naposledy se otočila po dělníkovi. Ležel zhroutený na pohovce. Sám. S jménem stínu na lidských rtech se vrhla z okna.

...

Poslední tóny písně Mirienina srdce, teď již slyšitelné pro všechny anděly, dozněly spolu s jejím pádem. Věděla, že je to konec. A přesto nekončí začátek. Teď by měla být nesmrtelná. Trpět hladu, žízní a samotou, dokud svět neskončí. Necítila však nic.

Konec

za

dveřmi

Patrik Peška

Jmenuji se Patrik Peška. Studuji Fyziku-Matematiku na Ostravské univerzitě v Ostravě. Ačkoli jsou to obory zcela exaktní, nic nebrání tomu, abych se dokázal oprostít od všedních problémů a ponořil se do říše snů a fantazie. Ve svých dílech se povětšinou snažím zachytit reálné obrazy, viděné z pohledu malých dětí. Jsem totiž zastáncem toho, že oni nám mohou poskytnou nefalšovaný obraz skutečnosti, plný pocitů a pravdy. Stavím je do „absurdních“ situací a snažím se zjistit, jak na ně budou reagovat. Z pohledu „člověka“ se to možná zdá být nesmysl, ale stačí jen odhrnout onen závoj, abychom nahlédli do základu podstaty věcí. Jedině tak nezapomeneme, jaké je to být dítětem!

Konec za dveřmi

Žila byla v městě Londýně holčička. Jmenovala se Susan. Byla jako ostatní děti v tomhle věku, ale kdyby se jí TO nepříhodilo, asi bych udělal tečku a příběh by skončil.

Bylo to v době, kdy oblohu křížovala bojová letadla, kdy nebylo jisté, jestli je den nebo noc a kdy ulicemi neklapala kopyta, ale skřípěla bojová auta. Susan bydlela kousek od Trafalgar square, přesně kousek od toho slavného náměstí, kde donedávna pyšně stávali lvi a Nelsonův sloup vrhal dlouhý stín na ostatní domy. Nechodila do školy, protože byla zavřená, a tak většinu času trávila doma s maminkou. Tatínek odjel do války a nebylo vůbec jisté, jestli se ještě vrátí.

Musím říct, že dům, v němž bydlely, byl jako každý jiný, ale vzpomínka na Susan v něm stále je, i dnes. Když byl nálet, nebo se v amplionech ozval varovný signál, popadla maminka Susan za ruku a schovala ji do tmavé komory. Později jí tam dala kobereček, malinkou lampičku a plyšového medvídka. V celku to nebyla zas až tak ošklivá místnost alespoň ne pro Susan, která si ji uměla domyslet podle svých představ. Jistě, chápete dobře, když si myslíte, že to byly jen smyšlené představy, ale Susan si to (jakoby to udělal každý) nepřipouštěla.

Jednoho dne odpoledne maminka připravovala oběd. Susan si povídala s medvídkem a přemýšlela, na co si budou hrát.

„Susan!“ pověděla maminka, „Musím si jít vypůjčit sůl k paní Petersonové, rozumíš?“

„A vrátíš se?“ chtěla vědět Susan.

„To víš, že ano, zlatíčko. Teď běž do komory, zamkni se a počkej, než přijdu!“ Susan pokývla, schovala se v komoře a rezivým klíčem zamknula. Sedla si na hřejivý kobereček, medvídka posadila před sebe a pověděla:

„Co si o tom myslíš?“ zeptala se, protože si dlouhé vlasy nehrnula přes tvář a chtěla vědět, jak asi vypadá.

„Jako strašidlo“ odpověděla si. „Strašně ráda bych ochutnala turecký med a dobrý čaj...“

„Ale ne, medvídku, tam už jsme přeci byli. Víš, když mám na mysli turecký med, myslím starověké Turecko, přesně to, co je v knížce.“

A tak se Susan zasnila a v okamžiku proměnila ponurou komoru v místnost plnou barev, závěsů a polštářů a vůní a jídel, jaké si umíte představit. Z okna měla výhled na daleké moře písku a teplý vítr se jí opíral do růžových tváří.

„To je ale krása, medvídku!“ žasnula nad vlastní představivostí.

Jídlo, které tam ochutnala, bylo tak výborné, že si ještě musela přidat pár kopečků zmrzliny a ledový dort. Když byla plná, položila se do hedvábných deček, polštářů a usnula. Teplo bylo velmi unavující, a proto ani neměla tušení, jak dlouho už spí.

Slunce zapadlo za duny a poušť sálala nasbíraný žár, až se nakonec ochladila a Susan se zachvěla zimou. Při tom záchvěvu si však uvědomila, že už tu musí spát dlouho, a tak rychle otevřela oči, ale neviděla ani na krok. „Co se to děje? Proč je tady taková tma?“ vykřikla do vzduchu. Zároveň si uvědomila nezvyklé ticho, které už dlouho neslyšela.

„Je tu někdo?“ chtěla vědět, ale nikdo neodpověděl.

Susan stále cítila, že leží na polštářích a že jí je zima.

„Je tu tma, protože si ji sama přeješ,“ odpověděl někdo.

„Kdo jsi?“ zeptala se Susan.

„Myslím,“ začal opět hlas, „že tohle není pravá otázka. Jsem i nejsem, Susan.“

„Ty mě znáš?“

„Jistě že! Tak dlouho jsi přeci hleděla do mé němé tváře, vyprávěla jsi mi, a myslím, že jsme se za tu dobu hodně sblížili.“

„Nevidím tě, nevím, kdo jsi!“ řekla rozpačitě.

„Přej si světlo, Susan, je jen na tobě jestli mě uvidíš!“

„Přeji si, ale nejde to!“

„Není to jako hrátka s vlastní představivostí, Susan. Nechej přání prostoupit celým srdcem, nech, ať tě přání přesvědčí, že se může stát...“ a hlas ještě nedopověděl, a kolem se, jako otáčením kolečka olejové lampy, rozsvěcovalo.

„Funguje to!“ žasla Susan.

„Výborně!“

„Medvídku, jsi to ty?“

„Ano, Susan, jsem to já.“

„Jak to, že mluvíš?“

„Protože sis to přála,“ odpověděl medvídek a chytil ji za ruku.

„Pojď, musíme jít.“

„Kam půjdeme, medvídku? Maminka za chvíli přijde. Neuvěří mi, že mluvíš!“

„Drahá Susan. Věci se změnily -. Pohlédni na ty dveře - poznáváš je?“ ukázal medvídek packou před sebe. Susan se otočila, pohlédla na ně a pověděla:

„Už jsem se bála, že je nenajdu. Tenhle sen je krásný, ale chtěla bych už přestat snít. Pojď, půjdeme se podívat za maminkou.“ Susan přešla ke dveřím, a když chtěla otočit klíčem, zjistila, že tam není. Roztavil se v zámku a utavená hlava ležela na zemi.

„Co se to stalo? Proč se klíč roztavil?“

„Susan, už jsem říkal, že se mnoho věcí změnilo - tohle je jedna z nich. Za těmi dveřmi je konec! My vkročíme jinými dveřmi - zlatou bránou...“

„Ale já chci jít tudy! Musím vidět maminku, už je určitě doma...“ a rozplakala se.

„Susan, prosím, neplač,“ tišil ji medvídek a hladil jí tvář. Holčička se uklidnila, posadila se na hebké polštáře a začala se vyptávat:

„Medvídku, pověz mi, proč jsou ty dveře zavřené?“

„Susan nemohu ti povědět, co nevím. Myslím však, že u zlaté brány pochopíme vše, co nám doposud není jasné.“

„Kde najdeme zlatou bránu?“

„Musíme jít dál - nechat se unášet větrem, kráčet po mořské hladině až tam, kde se slunce rodí, kde končí všechny cesty a moře padá vzhůru.“ Susan se zamyslela a řekla si, že o takovém místě nikdy neslyšela.

„A až budeme u zlaté brány, uvidím maminku?“

„Myslím, že ano, Susan. Teď už musíme jít - čeká nás daleká cesta.“ A tak se medvídek ruku v ruce se Susan vydali dalekou pouští hledat zlatou bránu. Podivné na tom bylo, že holčička neměla žízeň ani hlad, akorát ji slunce trochu unavovalo, ale ne tak, jak by tomu bylo, kdybychom vy nebo já byli na poušti místo nich.

Medvídkovy nožky zanechávaly v písku jamky a Susan poznala, že mu to jde těžko. Nakonec ho vzala do náruče a cestovali dál.

K večeru téhož dne se uvelebili do teplého písku a spali, dokud je ranní rozbřesk neprobudil.

„Ještě moc dobře nechápu, medvídku, proč mi nebyla večer zima? Když jsem usnula v paláci, zamrazilo mě, ale dnes jsem nic necítila.“

„Je to asi proto, že tohle místo nezná bolest ani nepříjemný pocit,“ odpověděl medvídek. Susan ho opět vzala do náruče a oba vykročili do neznáma.

K odpoledni písek ustupoval a před poutníky se otevřelo azurové moře. Teprve když k němu došli, viděli, že je plné barevných rybek a že voda je jako ze skla.

„Co budeme dělat?“ strachovala se Susan. „Teď už k zlaté bráně nedojdeme!“

„Je těžké žít s pocitem, že co si chceš přát, se stane? Lidé už zapomněli jaké to je,“ pohlédl medvídek na Susan.

„Mám si to přát?“ pochopila.

„Ano, Susan, přej si to.“

Susan se na okamžik odmlčela a pak vkročila na moře. Cítila jen, jak ji chladí do spodní části nohy, protože mohla kráčet po hladině. Velkým udivením se ani neuměla zasmát. Bylo to tak úžasné, že i kdybych to vypsál na tisíce stránek, těžko bych sdělil, co v tu chvíli cítila.

„Naše cesta tu nekončí,“ pověděl medvídek a chytil Susan za ruku. Ta ho zvedla

do náručí a oba pak kráčeli se sluncem v zádech.

Dlouhé stíny se protáhly natolik, že se zdálo, že se chtějí dotknout samotného konce světa. Dávno už věděly, jaké to tam je, ale na naše poutníky to teprve čekalo.

V noci si ustlali na klidné vodní hladině a spali až do příštího rána. Než vyrazili, pod skleněnou podlahou zahlédli hejno třpytivých ryb a obrovské velryby.

„Proč říkáš, medvídku, že za těmi dveřmi je konec? Mám pocit, že to víš.“

„Neptej se mě, Susan. Pochopíš, až přijde pravý čas.“

„A ten pravý čas nastane, až najdeme zlatou bránu?“

„Jsi bystrá je tomu tak.“

„Proč lidé zapomněli, jaké to je něco si přát?“ navázala Susan na včerejší rozhovor. Ani nevěděla, jak jí to přišlo na mysl.

„Tam za těmi dveřmi je svět bez víry. Víry v lepší začátky a ještě šťastnější konce. Tak jako stáří zapomíná, jaké bylo mládí, i nepřání zapomnělo jaké je, když si něco přeje.“

„Moc tomu nerozumím, medvídku,“ reagovala Susan. „Nepřání a přání? Je to jako kdybych si zkusila představit, že bílá je černá a naopak?“

„Ano, Susan, ale nemůžeš přesně říct, která z barev je která. Spíš je asi lepší, když si představíš, že bílá barva zapomněla, že byla černá, a naopak.“

„Už tomu rozumím,“ zaradovala se Susan. „Někteří dospělí také zapomněli na to, že byli dětmi.“

„Ano, Susan, to je přesně ono!“

„Ale proč to zapomněli? Protože chtějí, nebo o tom nevědí?“

„To je moc těžké. Ale lepší bude, když si představíš, že lidé nazývají nějakou věc jménem, a potom pro ni použijí jiný název. Ten nakonec vytlačí původní a po několika letech se na něj zapomene,“ snažil se vysvětlit medvídek.

„Je to čas?“

„Ano, má na tom zásluhu, ale jen z velmi malé části.“

To dopoledne se Susan dověděla mnoho věcí. Zjistila, že medvídek je skvělý průvodce, a že cesta bez něj by byla velmi nudná.

Trvalo asi tři dny, než došli k okraji moře.

„Podívej,“ žasla Susan, „tam je konec!“

„Teď budeme muset vzduchem,“ řekl medvídek.

Moře tam skutečně končilo. Nezvláštnější na tom bylo, že vůbec nikam nepadalo tedy padalo, ale opačně. Obrovské masy vody stoupaly vzhůru tak daleko, až se ztrácely v modré obloze. Susan si přála, aby vzlétli. Z noh jí odkapávala voda, a jak stoupali, všude se rozléhala sladká vůně. Z moře pod nimi se stávala stříbrná kaluž a vodní stěna zmizela kdesi v obloze.

Foukal svěží větřík a pro Susan to byla nejšťastnější chvíle v životě.

Susan neměla ponětí, jak vysoko už jsou, avšak co viděli nyní, je ohromilo ještě víc. Z mraků okolo se vynořili kovově modří ptáci. Jejich křídla a ocasy byly dlouhé a hebké, hlavy jim jako vznešené koruny zdobily chocholky. Susan i medvídek poznali, odkud přichází ta krásná vůně - vycházela z nich.

„Musíme letět za nimi,“ pověděl medvídek. Susan neváhala a následovala skupinu ptáků, která jim ukazovala cestu k zlaté bráně.

Po dlouhé době se až teď Susan cítila unavená. Nebyla to však nepříjemná únava, byla to krásná únava, u níž má člověk pocit, že se mu budou zdát krásné sny.

Když se holčička probudila, oslepila ji zlatá záře. Byla tak silná, že jí trvalo dlouho, než otevřela oči. Až co si přivykla, zjistila, že záři vydává obrovské slunce. Nedlouho potom se začaly dít věci, o nichž neměl nikdo z poutníků tušení. Později mohli zpozorovat obrysy něčeho mohutného, ale všude kolem byla mlha, takže se moc dobře nedalo odhadnout, co to asi je.

„Je čas, Susan,“ pokynul medvídek a Susan si přála přistát. Mlha řídla, nakonec zezelenala a oba přistáli na měkké travičce poseté kapičkami rosy. Susan se nadechla a podivila se, jak může být tráva tak zelená, když roste jakoby ve slunci. Nad nimi se ještě neslo šumění křídel ptáků, které utichlo. Medvídek se chytil Susan a vedl ji malými krůčky k něčemu zlatému. Bylo to vysoké jako ty nejvyšší stromy, co znáte, a lesklo se to blyštivými kameny.

„Jsme tady, medvídku!“ vyhrkla Susan a objala ho.

„Ano, dokázali jsme to. Pojd.“

„A...a ... půjdeš se mnou?“ pověděla nejistě.

„Jistě i pro mě tam za dveřmi skončil svět.“

„Pochopím to?“

„Nastal čas, Susan.“ To už se otevírala zlatá brána a cestovatele zahalila zlatá záře. Susan se nestačila divit. Medvídek ji vedl dál a ona přesto kráčela nejistě.

Když záři pronikli, rozprostřela se kolem nich krajina, jakou si neumíte představit. Skutečností by se tomu snad podobaly obrázky různých zákoutí s květy a zurčícími vodopády.

„Jste tady!“ ozval se zvonivý hebký hlas.

„Vítám tě, Susan, vítám tě, medvídku.“ Hlas s sebou donesl krásnou ženu. Oděná byla jemnými šaty a hlavu jí zdobil věnec z květů a listů. Od hlavy až k patám jí vlály jemné vlasy a vznešeně se pohybovala bosky po trávě.

„Půjdem!“ vyzvala je a nabídla Susan ruku. Dotek byl hřejivý a zároveň vlažný. Za okamžik nato se Susan a medvídek objevili na známém náměstí.

„Poznávám to tady!“ pověděla Susan a popošla ke zbořeným lvům.

„Susan,“ řekla žena, „nyní se doviš, proč pro tebe a medvídku za těmi dveřmi skončil svět, pojd.“ A tu se jako mávnutím kouzelné hůlky objevili u polozbořeného domu.

„Kde to jsme?“ zeptala se Susan a někde v nitru tušila, že je jí místo povědomé.
„Tušila jsem, že to nepoznáš. Je to dům, v němž si trávila většinu svého života, Susan...“

„Ale to není možné!“ vyhrkla holčička a pomalu začala všemu rozumět.

„Dům byl přesně v místech, kde bydlela, zbořený, takže z jejího domova zůstal bezmála otvor pro okno.“

„Co se tu stalo?“ zajímalo medvídko a Susan pohlédla na ženu, jejíž tvář zářila světlem.

„Hloupé války a zlo, které sem přišlo, zničily dům! Bude trvat ještě dlouho, než se lidé poučí, že síla není známkou moci. Prožijí tytéž hrůzy ještě jednou a pak možná ještě, dokud sami nepochopí, že cesta k míru vede skrze odpuštění - nikoli odplatu. Susan, stala ses obětí těchto nesmyslných bojů „

„A co moje maminka?“ skočila ženě Susan do řeči.

„Pamatuješ přeci, kam šla. Musí tam za dveřmi ještě chvilku zůstat, aby pochopila spoustu věcí, než se s ní uvidíš.“

„Proč jsem musela za dveřmi zůstat právě já?“

„Až ti jednou bude dovoleno vstoupit mezi lidi, pochopíš. Budou to nejtěžší chvíle tvého života, protože nebudeš moci zasáhnout. Staneš se však také tou, kdo uvidí věci přetvářet se ve své podstatě, vznikat a zanikat z prázdnoty vesmíru činnou silou, o níž nikdo nemá tušení,“ pověděla žena.

Ačkoli vám možná připadá tohle všechno moc složité, Susan to kupodivu chápala.

Poté, co jsem vyslechl její příběh a zeptal se, jaký smysl slova nesla, pověděla jen, že všechno má svůj ustanovený čas.

To byl tedy příběh Susan, maličké Susan, která mě jednoho dne navštívila v záři světél, aby mi pověděla příběh. Od těch dob se svět velmi změnil dá se říci, že dokonce polepšil, ale podle Susan nás čeká ještě daleká cesta.

Malé statečné srdce

Marie Krajčovičová

Marie Krajčovičová, rodačka z Tvrdonic u Břeclavi, žijící v Ladné u Břeclavi. Původním povoláním vychovatelka, později pracující v kovoprůmyslu. Čtyři děti, od mladých let vdova, v důchodu, ročník 1940. Píší veršované příběhy a události ze života, který nám nabízí tak pestré okamžiky. Básně o lásce, svatbě, rozchodech, drogách, radostech i bolestech - o všem, čím denně žijeme.

Malé statečné srdce

Na břehu rybníka seděla děvče. Krátké, hnědé vlasy jí cuchal vítr od vody. Malýma opálenýma nohama si drželo květovanou sukýnku mezi kolena a velkýma modrýma očima pozorně sledovalo silnici. Zdálo se být zcela netečné k dění okolo, ale bystré oči hleděly příliš pozorně, jako oči dospělého. Děvče bylo asi sedmileté a jeho úkol by opravdový a vskutku hodný zkušeného člověka. Chránilo svého otce.

V tom děvče zpozornělo. V dálce za obloukem silnice se objevily dvě postavy a ona hned poznala, co to znamená. Dva policisti hledají otce. Nebyla si jista, zda ji oba viděli. Byla ale tak zkušená, měla vše promyšleno, že se její jednání jevílo jako zcela náhodné. Děvče se postavilo, protáhlo hubenou, malou postavičku a pomalu, velmi pomalu si začalo otrěpávat písek z bosých nohou. Vše vypadalo tak přirozeně a nenuceně, ale uvnitř, v jejím malém srdci, bušila jedna věta: „Rychle, rychle dát znamení“.

Pomalou došla ke keřům, které ji kryly. Za nimi se dala do běhu. Běžela krátkými, rychlými skoky, protože v té chvíli záleželo jen a jen na její rychlosti a na tom znamení.

U nízkého domku s hnědě natřenými okny vydechla a třikrát, s malými přestávkami, zaklepala na okno.

Oddechla hluboce, jako po převelkém úkolu, ten byl dnes splněn. Pro dnešek už nemusí prožívat to napětí, kde a odkud se vynoří její nepřítel. Už byli tady. Teď si půjde hrát, otec znamení slyšel a je v bezpečí.

Děvče váhavě otevřelo vrátka, popadlo metlu a jalo se zametat úzký dlážděný dvorek. Jeho matka tiše pozorovala z kuchyně dítě, jak klidně si počíná, a obrátila svou pozornost k synkovi, dvouletému buclatému chlapečkovi, který kní natahoval umazané ručičky.

Dva policajti zabušili na vrata a děvče jim úslužně otevřelo.

Jeden byl mladý, se zrzavými vlasy, hřmotný, hlučný, surový a nebezpečný. Toho se bála. Druhý byl starší člověk, se šedinami na spáncích ten byl hodný a slušný. Ten budil důvěru.

„Kde máte muže?!“ vyjel příkrým hlasem na ženu ten mladší.

„Nevíme vůbec nic, nevíme kde je, jel do Německa na práci, nic nevíme, od té doby jsme ho neviděli,“ klidně odpovídala matka a dívala se nebojácně mladému do očí. Dobře věděla, že ani na okamžik nesmí ukázat strach, nesmí znejistět, nesmí povolit. Její drahý, milý muž byl v tomto okamžiku jen pár desítek metrů od ní, skrytý v aleji mezi keři.

Chvěl se zimou, na holé tělo mu doráželo pichlavé trní a tiše šeptal:

„Vydrž, vydrž, jednou bude konec.“ Namáhavě se skrčil a zmučenýma očima sledoval rázování policistů po dvoře. Konečně odešli, nenašli nikoho.

Byl podzim 1944 a on byl zběh, který utekl z nucených prací v Německu. Už celý měsíc se takto skrýval a na znamení prchal z domova. Bylo to vysilující, nevěděl kdy, nevěděl kdo by ho zradil, ale s určitostí věděl jaký by byl jeho konec.

Dceřino znamení to byla záchrana. Věděl, že teď musí do úkrytu, mlčet a nehýbat se. V hlavě si probíral celé poslední měsíce svého života, mladého, nadějného a odpovědného.

Byl nasazen na nucené práce do Německa a musel odtud uprchnout. Jen přežít.

Musel, chtěl žít, přestože dnes už mohl ležet s hlavou prostřelenou nelítostnou kulkou.

Vzpomínal na to, jak se dobrovolně přihlásil na práci v parketárně, jak jej vezli půl dne s očima zavázanýma. Cesta byla strastiplná, ale on se těšil na jediné snad dostane něco k jídlu.

Auto zastavilo u velké rozlehlé skály s kovovými bránami, zdobenými orlicí s křídly. Voják puškou postrčil muže do brány on se užasle rozhlédl kolem. Konečně mu sundali černou pásku z očí, konečně viděl les, slunce, ale pod nebezpečím německých pušek. Strážili ruské zajatce, kteří vedle hloubili tunel do skály, vychrtlí a zubožení.

Prošel bránou a zarazil se. Rozlehlý sál, vybavený nábytkem jako v opravdovém domě, byl vytesaný ve skalách.

Muž nechápal, proč je tady, cítil tlak u srdce, překvapením a hrůzou zcela ochromen. Přišel předák, zsalutoval vojákovi a lámanou češtinou vysvětlil muži jeho úkol. Bude v sále pokládat parkety.

„Ach bože, parkety, tady parkety, kus domova, vůně dřeva, práce tak civilní a mírová,“ zaradoval se a hned se dal do práce.

Zčernalýma a oteklýma rukama bral do rukou nábožně jeden kousek dřeva za druhým. Kládí je rozechvěle vedle sebe, parkety byly kvalitní. Kládívko zvonilo do rytmu, pěkně rovnalo jednu parketu ke druhé. Zatímco kládívko vesele ťukalo, naslouchal hlasům ruských zajatců, ani si nepovšiml postavy, která se k němu rychle blížila a mířila na něho zbraní.

„Ty svině, ty klepeš morseovku, ty dáváš znamení, ty zastřelen, ty kaput!“ křičel německý důstojník a pažbou pušky ho mlátil po rukách. Předák přistoupil k důstojníkovi a ukázal na nedodělanou práci. V muži se chvěla každá žilka, v zakrvavených rukou držel kládívko, strach o život ho donutil pohlédnout prosebně na předáka.

„Nein, ne, ne dnes ještě ne až to dokončí, až zítra,“ dral se úlisný hlas

z předákova hrdla. Zítra to dokončí.

Oba Němci mluvili svou řečí, ale on pochopil, že zítra bude konec práce a také konec jeho života. Koutkem oka zahlédl prst předáka napodobující zbraň.

Zítra bude rána do týlu přesná, rychlá a neúprosná. V té chvíli se rozhodl, že žádné zítra nebude. Zítra sem nepojede, protože už bude na útěku. Hned dnes po návratu do ubytovny, po stmění se vydá na cestu za svojí záchranou. Bude to cesta nebezpečná a strašná, všude jsou čekající psi, ale už nebude žádné hrabání v troskách, žádný mrtvolný pach, zastrašování, žádné parkety s kladívkem. Už nepoloží ani jednu.

Toto všechno mu přišlo na mysl, byla to jediná a bezpečná záchrana. Také věděl, že po jeho zmizení dostane rodina nevíтанou návštěvu, policie ho bude hledat a jeho milí krutě zakusí. Budou muset být stateční, neplakat, hlavně neplakat.

Po dvou týdnech byl doma, jedné půlnoci zaklepal na okno, a teď se skrývá.

Proto ta policie, dvakrát za týden plno otázek a ponižování jeho rodiny. Myslel s dojetím na svou malou dcerku a statečnou ženu.

Přišel chlad, podzimní mlhy a hlídání se stalo stále obtížnější i pro děvče. Přes svou tchýni se mu podařilo umístit na nedalekém statku, na samotě. Statek byl rozlehlý, obklopen poli s nedalekým lesíkem. Tam byl možný úkryt, tam bylo bezpečí. Nikdo ze statku nevěděl, jen hospodář a jeho žena, co se skrývá za rychlým nástupem nového čeledína. Ale i tu hrozilo nebezpečí, byla tu však možnost okamžitého útěku do lesíka, který je ještě zelený, s vysokými hustými stromy.

Úkryt skýtala také rozlehlá stodola, plná voňavého sena a nové slámy.

Tu bylo zimní lůžko, tu mohl muž přemítat o svém osudu. Myslel na to, co by bylo, kdyby neodešel. Odtud měl spojení se svou rodinou a mohl jí být nablízku.

Tu byl mezi svými, mlčenlivými hospodáři a rodáky.

Čas ubíhal, marně dva policisté pravidelně chodili, marně hledali. A snad se jim do hlavy vkradla myšlenka, že muž je dávno mrtev a za čas se objeví zpráva o jeho smrti.

V noci, v touze po dětech a ženě, přikrádal se muž ke svému domovu a mlčky hleděl na spící děti....

Je krásný slunný den, je po válce, léto 1946. Lidé unaveni sevřeným životem se zase dokáží radovat. Oschly slzy bolesti, není čas na zármutek.

V blízkém městyse se chystají první poválečné hody. Všude je plno veselí, i když bída a nedostatek značně poškodí tento svátek.

Krámkáři vystavují své skromné zboží hadače v malých papírových sáčkích a turecký med.

Nedaleko hraje hudba a točí se chatrné kolotoče. Skromné oblečení dává tušit předešlou bídu, ale veselá hudba a tanec vše pozlatí a rozveselí.

Ke stánku s hadači přistupuje muž, za ruku drží děvče, hnědovlasé, s velkýma modrýma očima, v bílých pletených šatech. Děvče si vybírá malý sáček hadač a nedočkavě trhá zmuchlaný sáček.

Srdíčko, pěkné skleněné srdíčko vypadne ze sáčku, a na něm drobným neumělým písmem napsáno PRO ŠTĚSTÍ.

„Vy máte ale opravdu štěstí, otče, kdyby nebylo vaší dcerky, tak tu dnes nejste,“

ozve se hlas, který děvče tak dobře znalo. Hlas hodného. Starší policista, i teď v uniformě, se usmívá a hladí kudrnatou dětskou hlavičku.

„Chodili jsme k vám podle předpisu dva a já jsem věděl, že jste doma, věděl jsem, že se skrýváte, a kdo vás chrání. To víte, museli jsme konat svou povinnost. Dalo mně hodně práce zdržovat toho ničemu, toho druhého policistu. Mladého a zrádného přísluhovače Němců“.

A tak se muž dovídá, jak schválně píchl kolo nebo šikovně shodil řetízek, jen zdržet, získat čas, aby děvče mohlo splnit své poslání. Tak důležité a tak velké. Díval se do jejích modrých očí, tak chápavých a tak rozumných. Obdivoval toto dítě, že tak po svém způsobu chránilo otce. Pak zasalutoval, uctivě a vážně. Děvče si ještě vybralo srdce z perníku pro matku a medový perníček pro bratříčka. Ale to největší srdce, to si neslo v sobě.

Malá ručka vklouzla do velké mužské a pomalu vykročili k domovu.

Almanach zahrnuje deset nejlepších prací 3. ročníku Literární soutěže
Krajské knihovny Karlovy Vary.

Soutěže se zúčastnilo celkem 56 autorů, Cenu poroty získala Eva Kadlecová,
která napsala povídku “Sestry”.

Literární soutěž se konala za podpory těchto partnerů:

Almanach 3. ročníku Literární soutěže Krajské knihovny Karlovy Vary

vydal: Krajská knihovna Karlovy Vary

tisk: Polypress s. r. o., Karlovy Vary

www.polypress.cz

grafická úprava: Lucie Linhartová

korektury: Krajská knihovna Karlovy Vary

náklad: 40 ks

vydání: první

Karlovy Vary 2010

